

# GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.  
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.  
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarnieckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.  
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct. drudzy 80 ct. - Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct., kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

## Zaproszenie do przedpłaty.

**W miejscu:** za IV. ćwierćrocznie 3 zł.;  
za październik i każdy następny miesiąc 1 zł.

**Pocztą:** za IV. ćwierćrocznie 4 zł.  
za październik i każdy następny miesiąc 1 zł. 35 ct.

## Gazeta z Przewodnikiem

**W miejscu:** kwartalnie 3 zł. 75 ct., miesięcznie 1 zł. 30 ct.

**Pocztą:** kwartalnie 4 zł. 75 ct., miesięcznie 1 zł. 65 ct.

## CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Dodatkowo do tutejszego ogłoszenia z d. 5. września r. b. do l. 42182 podaje się do wiadomości, iż z powodu wybuchu księgosuszu w Bożykowie w powiecie Podhajeckim oprócz wymienionych miejscowości powiatu Podhajeckiego wcielono do tego trzeczmiłowego okręgu zarazy następujące miejscowości powiatu Brzeżańskiego: Brzeżany, Leśniki, Łapszyn, Rohaczyn, Wulka, Kurzany, Demnia, Podwysokie, Hucisko, Nadorożniów, Olchowice, Bereżanka, Mieczyszców, Rybniki, Trościaniec, Kotów, Sarańczuki, Baznikówka, Hinowice, Żuków, Potok, Kuropatniki, Baranówka, Byszki, Ceniów, Olesin, Helenków, Teofipolka, Wiktorówka, Kozowa, Kozówka, Dubszcze, Szybalin, Krzywe, Józefówka, Słoboda, Kalne, Posuchów, Potutory, Żołnówka, Komarówka, Litatyn, powiatu Rohatyńskiego: Cześniaki, Łopuszna, Żołczów, Lipica górna, Ujazd, Danielcze, Januszów, Jezierzany, Sarnki górne, Sarnki średnie, Sarnki dolne, Skowrochów, Stasiowa wola, Kunaszów, Skomorochy nowe i stare, Podszumlańce, Herbutów, Zagórze, Chodoniów, Bybło, Dytiatyn, Jabłono, Słoboda, Boższowce, Meducha, Konkolniki, Żelibory tudzież Konczaki nowe powiatu Stanisławowskiego i Huta nowa powiatu Buczackiego. Oraz zabroniono odbywania targów na bydło rogate w Brzeżanach, Boższowcu i w Konkolnikach.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 10. września 1874

## CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 16. września.

Prasa austriacka złożyła niepoehlebny dla siebie dowód niedojrzałości w sądzie. Po porównawczej próbie dział wołano powszechnie, że Austria niema artyleryi, a nikt nie zastanowił się nad tem, że z różnym prawem możnaby powiedzieć: Europa cała niema artyleryi. Dziś znalazły niektóre dzienniki nowy powód do zażaleń. Chociaż manewry w Brandeis w zupełności zadowolili Najjaśniejszego Pana i pod niejednym względem prześcignęły nawet śmiało oczekiwania znawców fachowych, mimo to odzywają się głosy niezadowolone, które wytkają organizacyi wojskowej pewne usterki i żalą się, że armia znowu wymagać będzie nowych wydatków i zmian reorganizacyjnych. Śmiesznie wygląda każde krytykowanie spraw, o których krytyk nie posiada potrzebnych wiadomości fachowych. Ale nierównie śmieszniejszem jest to nieprzychylnie ocenianie manewrów i wojsk zdala od pola ćwiczeń, przy biurku redakcyjnym. Zresztą, gdyby nawet te spostrzeżenia były prawdziwymi, to jeszcze nie widzimy w nich słusznego powodu do zażaleń. O armii najprędzej można powiedzieć, że niema nic doskonałego pod słońcem, że co dzisiaj zdaje się doskonałym, jutro wymagać będzie koniecznej zmiany. W r. 1872 armia pruska okryła się sławą przed całym światem, po tylu zwycięstwach zdawało się, że osiągnęła ona szczyt doskonałości i na długie lata pozostała wzorem niedoścignionym. Odtąd upłynęły cztery lata a największe znakomitości wojskowe w Niemczech oświadczają dziś otwarcie, że organizacja armii pruskiej musi ulec niejednej zmianie, ażeby dorównała potrzebom i wymaganiom obecnej chwili. Prasa liberalna Niemiec, tak niechętna wszelkim wydatkom na wzmocnienie sił zbrojnych, godzi się z myślą, że skarb państwa w najbliższej przyszłości wystawiony będzie na ciężkie ofiary. Broń, którą pruska armia niedawno potężnych przeciwników pokonała, dziś już zupełnie nie wystarczyłaby

a artylerya pruska tak samo jak austriacka musi zasilić się działami najnowszej konstrukcyi.

Zarzucono zawsze Węgom, że pragną otoczyć się chińskim murem, bo zastarzałymi przepisami o przynależności udaremniają napływ obcych żywołów do kraju. Długo pomijano ten zarzut milczeniem, ale obecnie przekonano się, że istotnie przepisy te zostają w sprzeczności z etnograficznymi, cywilizacyjnymi i ekonomicznymi stosunkami kraju. Są one jeszcze nadto tak niejasne i niedokładne, że w zastosowaniu nie może się wyrobić praktyka jednolita. Że taki stan rzeczy przynosi Węgom nieobliczone straty, o tem wątpić nie można. Kraj obfitujący w nieprzebrane źródła produktów a niemający potrzebnych roboczych sił do ich wyzyskiwania, powinien wszelkimi środkami ułatwiać napływ tych sił z zagranicy. Wszędzie w ten sposób podniesiono dobrobyt ludności, z którym w równym kroku postępował naprzd rozwój we wszystkich innych kierunkach Węgrzy dopiero teraz wstępują na tę drogę. W skutek uchwały powziętej przez sejm na ostatniej sesyi ustanowioną została ankietta dla ułożenia projektu nowej ustawy o przynależności i obywatelstwie. Projekt ten ma wejść na porządek dzienny najbliższej sesyi, ale dotąd jeszcze nie zgodzono się nawet na zasady. Nie jest to wcale rzecz łatwa, co wskazuje już sam smutny los projektu, wypracowanego przez pierwsze ministerstwo węgierskie. Różnica zdań głównie ztąd wynika, że jedni za nadto podnoszą stronę ekonomiczną, a drudzy polityczną. Ekonomiczny cel projektu wymaga jak najszerzego zastosowania zasad liberalnych, ażeby przyszła ustawa pozwałała swobodnie weisnąć się do kraju obcym siłom roboczym i kapitałom. Całkiem odmiennie zapatrują się na sprawę ci politycy, którzy w pierwszym rzędzie podnoszą polityczne następstwa projektu. Liberalizm projektu jest dla nich niebezpiecznym, bo spory narodowościowe ożywiły się w ostatnich czasach w królestwie węgierskiem a napływ obcych żywołów może je podsyć i zaostriżyć. Drogę pośrednią trudno w tym wypadku wskazać, bo wszystko zawisło od

sposobu wykonania przyszłej ustawy. Może ona być bardzo liberalną bez żadnej ujemy dla politycznych interesów kraju, jeżeli tylko rząd bacznie zwróci uwagę na jej wykonanie i zapobiegnie wyzyskiwaniu jej postanowień w celach agitacyjnych. To jeszcze dodać należy, że nowa ustawa o przynależności nie podniesie znacznie dobrobytu krajowego, jeżeli równoczesna reforma całego ustawodawstwa cywilnego, handlowego i karnego nie ułatwi napływowym żywołom i kapitałom eksploatacyi nieprzebranych bogactw kraju. Jedna sprawa wiąże się tak ściśle z drugą, że tylko obie razem pozwolą osiągnąć wytknięty cel w zupełności.

W ciekawy sposób odbywa się przebieg dzisiejszego przesilenia konstytucyjnego we Włoszech. Jeszcze nie ogłoszono dekretu królewskiego o rozwiązaniu parlamentu i rozpisaniu nowych wyborów, a już wszystkie stronnictwa wraz z rządem używają środków agitacyjnych, które zazwyczaj dopiero w ostatniej chwili, w samym przededniu wyborów bywają zastosowane. Rząd tak dalece zaangażował się w rozbudzonej agitacyi wyborczej, że wystosował do prefektów obszerny okólnik z szczegółowymi wskazówkami. Są one tak elastyczne, że zawisło od dobrej woli prefektów, czy i w jakim stopniu przyczynią się do zwycięstwa stronnictwa rządowego. Na wstępie okólnik oświadcza wyraźnie, że rząd nie zrzeka się dozwolonego w ustawach i statucie prawa do wywierania moralnego wpływu na wyborców i pragnie w sposób legalny pouczyć obywateli o ciężących na nich obowiązkach. Zaraz potem zastrzega się okólnik przeciw wszelkiemu naciskowi i wogóle przeciw wszelkiej czynności agitacyjnej, która mogła narazić rząd na zarzut, że fałszuje opinię publiczną i życzenia ludności, albo że w celach stronnictw nadużywa środków ustawami oddanych mu do dyspozycyi. W końcu wyraża okólnik nadzieję, że prefekci sprostają swemu zadaniu i osobistą pełną taktu działalnością przyczynią się do pomyślnego rezultatu wyborów. Rzeczywiście wszystko to zawisło od osobistego taktu prefektów, bo na podstawie takiego okólnika prefekt porwany w wir na-

## DWA HOŁDY

Obrazek z przeszłego wieku.

### III.

Bezpośrednio po opisanym już akcie przerwał uroczystość chwili niefortunny, zbyt uczynny gorliwością natężniony krok niejakiego Wolskiego, który się tytułował kawalerem maltańskim. Otóż szlachcic ten tak nieostrożnie rozrzucił drukowany na półarkuszu panegiryk na cześć królewica, że znaczna część egzemplarzy pospadała na poważne senatorskie głowy — przy czem krzyczał, co mu gardła stało:

— *Vivat serenissimus Dux Cwlandiae!*

Skarcony za ten wybrzyk przez marszałka nadwornego kor. uderzeniem laski, wedle słów współczesnika, „nie czekając więcej, rejterował między ludzkie“.

Po tej chwilowej, komicznej przerwie zszedł królewic z chorągwią na ostatni stopień tronu i tu dopiero oddał ją młodemu Brühlowi, staroście warszawskiemu, a wróciwszy znowu do króla po otrzymaniu głosu od marszałka, tak dziękował za inwestyturę:

— Nie wątpię, królu i ojeze, Auguste Panie Najmiłościwszy, że Majestat Twój słów ani podziękowań po mnie nie wymaga, przenikając najgłębsze serca mego tajniki. Nawet gdy dzisiaj jako należną Bogu dziękczynną ofiarę życie i krew Tobie jako królowi i ojcu święcę, i to jest Twoje, i to od Cie-

bie otrzymałem. Lepiej więc, że czynem i powolnością moją póki mi tchu stanie, nieustannie okazywać będę, ilem Majestatowi Twojemu winien. Również usilnie będę się starał zasługiwać się wszelkimi sposobami obowiązki wierności i hołdownictwa. Kuronczykom zaś, mężom walecznym i mnie wielce drogim zaręczam, że tak im ze mną będzie, iż doświadczą, jako krew jagiellońska była dla nich i będzie zawsze dobroczynną!

Po kilku jeszcze słowach ze strony kanclerza W. koronnego, w których dostojnik ten podniósł, jako nikt wątpić nie może, iż królewic spełnił wszystko, co wiernemu lennikowi czynić przystoi, rzekł doń marszałek:

— Najjaśniejszego królewica inwestowanego za wolą Jego Kr. Mości Pana mego Najmiłościwszego, zaprasza się do siedzenia.

Wstąpiwszy tedy na tron, zasiadł na przygotowanym dla siebie krześle, i za danym przez marszałka znakiem nakrył głowę, co również idąc za jego przykładem, uczynili senatorowie, którzy insygnia trzymali na wezgłowiach i wszyscy przy tronie stojący ministrowie. Po chwili z uszanowaniem dla majestatu odkrył głowę a za nim senatorowie i ministrowie, i posiadziawszy jeszcze nieco z odkrytą głową, powstał i skłoniwszy się nisko przed królem, z uszanowania cofał się tyłem, trzykrotnie się kłaniając senatorom na obie strony, jak przy wejściu — przed nim zaś bezpośrednio szedł Brühl, starosta warszawski, z chorągwią lenniczą.

Marszałkowie koronny i litewski odprowadzili go aż na miejsce, na którym go

witali, t. j. za drzwi senatorskiej izby podobnież marszałek nadworny k. do położeń galerii — czterech wspomnianych senatorów na schody, pięciu urzędników koronnych i litewskich, do karety.

Za powrotem marszałka do tronu przeszedł król na pokoje, tymże co dawniej porządkiem; nie niesiono już tylko teraz chorągwi.

Podczas obecności królewica w senatorskiej izbie, powozy i cała kalwakata przeszedłszy przez dziedziniec zamkowy, mimo sklepu porcelany, przez miejską bramę krakowską, stanęły długim szeregiem na krakowskim przedmieściu.

Książę Karol wsiadł do karety, która nań czekała tam, gdzie z niej wysiadł, a razem z nim siedli ciż sami senatorowie, co mu towarzyszyli do zamku. W drodze spotkał znowu nasamprzód grenadyerów królewskich, następnie gwardyę pieszą koronną, chorągiew marszałkowską, kompanie kupieckie i cechy, które mu podobne, jak w tamtą stronę czyniły honory.

Senatorowie odprowadziwszy królewica na pokoje, złożyli mu swoje powinszowania i rozjechali się do domów, poczem książę już prywatnie pospieszył do królewskiego pałacu i podziękowawszy dostojnemu rodzicowi po raz drugi za wyświadczoną sobie łaskę, udał się na obiad do księcia prymasa, gdzie w urzędzonej z powodu uroczystości dnia uczcie uczestniczyli senatorowie i ministrowie koronny i litewscy, oraz posłowie i ministrowie zagraniczni.

Wieczór spędził królewic w oświetlonym zewnątrz i wewnątrz pałacu marszałka W kor. w towarzystwie cudzoziemskich posłów i obecnej w Warszawie szlachty kurlandzkiej.

Trzy dni już tylko bawił nowo mianowany książę kurlandzki w stolicy Polski; spieszno mu bowiem było stanąć co prędzej pośród swoich pośdanych.

Przed jego odjazdem, że to był czas zapust, odprawiały się widowiska dramatyczne we wszystkich trzech zakładach naukowych warszawskich, tak zwanych kolegiach *nobilium*, t. j. u Pijarów, Teatynów i Jezuitów. Wszystkie te przedstawienia zaszczycał swą obecnością Karol, nie brakło panegirycznych dla osoby dostojnego gościa aluzyi. I tak Jezuitci przedstawili tragedję *Antygone*, w której „Demetryusz, królewic, rycerz wielki, swego ojca od nieprzyjaciół obroniwszy, przywrócił mu państwo.“ Otóż na końcu sztuki taki przypieczono *komplement*:

Nie u samych synowie wierni byli Greków,  
Są Demetryuszowie i u nas tych wicków,  
Ty nam, wielki Karolu, ten przykład wskrzesiłeś,  
Gdy lepszego niż Greczyn ojca krzywd bronileś.  
Bądźże ojcem ojczyzny tej, króluj nad nami  
Wszyscy za ciebie będziemy Demetryuszami!

Rządy Karola nad Kurlandją nie były długie a i te lat kilka które jako władca rzeczonego kraju spędził, do najprzykrzychszych zaliczyć mu wypadło. Jan Ernest Biren, wedle powszechnego zdania współczesnych, „z istoty i pochodzenia podły, z umysłu okrutny, w Kurlandji dla gwałtów i oppressyi obrzydzonej — dzięki faworom cesarzowej Anny i intrygom pospołu z Brühlem urządzanym, wyniesiony na tron książęcy, wysyłał Kurlandczyków na Sybir (między innymi nawet notaryusza królewskiego, Grzywickiego) a później sam jako zbrodniczego stanu tam wyprawiony — ten to Biren, przy-



miętności politycznych mógłby bez narażenia się na wielką odpowiedzialność zrobić z swej władzy środek agitacyjny dla własnego stronnictwa.

Niepewność sytuacji politycznej na Wschodzie najlepiej charakteryzuje fakt, że na księcia serbskiego i rumuńskiego zwróconą jest uwaga europejskiego świata politycznego w takim stopniu, jak gdyby obaj książęta byli panami pierwszorzędnych mocarstw. Każdy krok księcia Milana zagranicą śledzi bacznie dziennikarstwo europejskie i wysnuwa z niego rozmaite, często niesłychanie śmiałe wnioski. Niedawno spotkał się ks. Milan w Paryżu z w. księciem Konstantynem a w Szwajcaryi z ks. Górczakovem, i już pojawiły się korespondencje pełne złowrogich przypuszczeń o sprawach wschodnich, chociaż niema do tego najmniejszej podstawy. Na nieszczęście właśnie teraz Turcy zaczęła przyspieszać reorganizację swojej siły zbrojnej, i to jeszcze więcej rozbudza wojowniczą wyobraźnię lekkomyślnych korespondentów. A przecież pewną jest rzeczą, że ten pośpiech w reorganizacji armii tureckiej jest lepszą wróżką dla pokoju europejskiego aniżeli dotychczasowe zaniedbanie i zupełna obojętność.

I. Posiedzenie Sejmowe z dnia 15. września.

(Dokończenie.)

Po przemówieniach JO. ks. Marszałka i JExcel. pana Namiestnika odczytano dwa pisma c. k. Namiestnictwa: w jednym z nich uwiadamia c. k. Rząd o terminie zwołania sejmu na tegoroczną sesję, a w drugim o przyjęciu przez J. C. Moścuchę uchwały Sejmu zeszłorocznej sesji do wiadomości.

Następnie odczytano pismo księdza biskupa Gałęckiego, w którym uwiadamia, iż nie będzie mógł uczestniczyć w obradach Sejmu w r. b. z powodu zajęć djecejalnych; JE. hr. Alfreda Potockiego żądającego dwóch tygodni urlopu z powodu słabości na oko, pośła Franciszka Trzecińskiego uwiadamiającego iż jest chory, więc przybyć na Sejm nie może, i pismo pośła Hallera z uwiadomieniem, że składa godność członka Wydziału krajowego.

Nadeszła jedna petycja p. Zygmunta Ciepielowskiego urzędnika Wydziału krajowego o veniam studiorum.

Na sekretarzy i rewidentów zatwierdzono tych samych posłów, którzy w zeszłym roku sprawowali te funkcje.

Z porządku dziennego nastąpiło pierwsze czytanie wniosków przygotowanych przez Wydział krajowy.

Sprawę odebrania archiwów grodzkich w zarząd reprezentacji krajowej uchwalono wziąć pod obrady wprost wedle wniosku

Wydziału krajowego bez odsyłania do komisji.

Wniosek Wydziału krajowego o wybudowanie osobnego gmachu na pomieszczenie Sejmu i biur Wydziału krajowego postanowiono przekazać do rozbioru komisji administracyjnej mającej składać się z 7m członków.

Przedłożone przez członka Wydziału krajowego dra Skwarczyńskiego projektu reformy urzędów gminnych mają być poruczone do zdania sprawy komisji gminnej z 7 członków.

Projekt do ustawy propinacyjnej ma być oddany pod rozbiór osobnej komisji z 7 członków złożonej.

Co do projektu do ustawy wodnej proponuje sprawozdawca Wydziału krajowego dr. Skwarczyński, aby go przekazać komisji, któraby miała nazywać się „komisją dla kultury krajowej“ z 7. członków.

Poseł Kowalski wnosi, aby sprawa ta przekazaną została komisji prawniczej z 7 członków.

P. Skrzyński twierdzi, iż projekt ten, składający się z 90 §§ów zawierający postanowienia, które wymagają jak najściślejzego rozbioru i porównawczego opracowania podług ustaw w innych krajach obowiązujących, powinien być przekazany osobnej komisji stałej, która miałaby obowiązek złożyć sprawozdanie na następnej sesji Sejmu krajowego. Mowca nazwał w swoim przemówieniu projekt Wydziału krajowego niejasnym, niedokładnym i niedostatecznym — i mówił, że tyle w nim dobrego, o ile trzyma się regulatywy, zawartej w zasadniczych postanowieniach państwowego prawa wodnego.

Ks. Marszałek zwraca uwagę, iż Sejmowi nie wolno wybierać komisji mających przeciągać swe prace po za czas trwania jednej sesji sejmowej.

P. Skrzyński żąda wskutek tego wybrania osobnej komisji dla ustawy wodnej.

Pp. Kowalski i Skwarczyński wykazują, iż projekt Wydziału krajowego rozwija tylko postanowienia §§. 15 i 27 państwowej ustawy wodnej, i trzyma się ściśle postanowień podobnej ustawy, uchwalonej przez sejm morawski — że więc zarzuty podniesione przeciwko niej przez posła Skrzyńskiego nie są uzasadnione.

Przy głosowaniu utrzymał się wniosek Skrzyńskiego, żądający samodzielnej komisji dla projektu do ustawy wodnej.

Wydziałowy projekt do nowej ustawy drogowej, wniesiony przez hr. Badeniego postanowiono przekazać osobnej komisji z 9 członków składającej się mającej. Do tej komisji odesłany był także wniosek o uznanie za krajową drogi ze Szczawnicy do stacji kolei Tarnowsko-Leluchowskiej w Piwnicznej.

Sprawę przyzwolenia pożyczki 50.000 złr. dla powiatu Nadworniańskiego, przekazał komisji budżetowej.

Na dzisiejszem posiedzeniu mają być wybrane wszystkie komisje uznane za potrzebne na posiedzeniu wczorajszem, jakoteż komisja petycyjna z 15 członków i od-

wołany z wygnania i wsparty potężnie przez rząd rosyjski, podstępem, przemocą i zdradą wyparł z kraju król Lewica.

Do dzieła tego przystępował on z właściwą sobie przebiegłością, w której był mistrzem niezrównanym — nie przebiegając w środkach, bo ufny w potężną protekcję Katarzyny, zdolnej mu zapewnić bezkarność. Zbliżywszy się przeto do Rygi, jął podburzać szlachtę przeciw Karolowi, głosząc, jako się kardynałnym ustawom kurlandzkim sprzeciwia, aby katolik panował protestantom mieszkającym w Kurlandii, przyrzekając, że skoro „wypędziwszy przywłóściociela, sam władzę obejmie, ze szlachtą, jak z bracią obchodzić się będzie, obiecując im dobra stołowe oddawać darmo lub za „poddłą cenę“ puszczać w aredę.

Umyśliwszy wynaleźć bodaj pozorne dowody, że jest przez Kurlandczyków upragnionym, zaczął zbierać stosowne podpisy, tak dorosłych, jak niedojrzałych dziatwy z rodów w powiecie piltyńskim i na Litwie osiadłych, którzy żadnego głosu w Kurlandii nie mają, „ba i takich golyszów, którzyby za jeden obiad duszę zaprzędali.“ Na zamieszkałą w Kurlandii szlachtę nasyłał żołnierzy rosyjskich z rozkazem, aby się podpisywali a takim sposobem pozyskany dokument wysłał do Petersburga jako dowód, że kraj cały o przywrócenie go do władzy prosi i „na jego przyjazd wygląda“ kiedy tymczasem, jak czytamy we współczesnym rękopisie kurlandzkim, „prawdziwi rodacy Kurlandczykwie nie tylko o tem nie myśleli, lecz pragną, aby plemienia Birena na świecie nie było“.

Odtąd nie pominał sprytny Biren niczego, coby go tylko co rychlej na tron

kurlandzki zawieść mogło — a używane przezeń środki nie należały wcale do najgodziwszych. „Jęczą dotąd Kurlandczykwie“ — są słowa wspomnianego współczesnika — „pod jarzmem wojskowem a którzy z nich przysięgi swojej i wierności, jako poczciwy charakter każe, dotrzymują, osobliwsiemi ich uciemiężając stanowiskami, które poddanych pioszą, zboże, bydło, i inne mienie wybierają. Wypędza Biren szlachtę z sreud i kontraktów bez powinnej odpowiedzi, bez dotrzymania terminu, a zgadując proszę, o której porze? oto w pośród samej tegiej zimy, jednych z bydłem wyganiam, a drugim cale i iwentarz przyrzyniam. Miasto Mitawę w którym król Lewic książe rezyduje, tak ściśle rosyjskimi po bramach i ulicach opasał strażami, że o wikt i drwa musiano się ukradkiem starać dla król Lewica...“

Potwierdza tę wiadomość inny współczesny świadek, donoszący, że magazyny zapieczętowane, siano i drzewo pod strażą, i że książę „wedle wszelkiej aparencyi ostatnią przyciśniony niewygoda, będzie musiał powrócić do Warszawy!“ Spełniła się ta zapowiedź: Karol syt obelg i znęcania się nad sobą, po sześciomiesięcznem obłączeniu, otrzymałszy od ojca pozwolenie powrotu, wyjechał jakoby do wód dla poratowania zdrowia, w honorowej asystencji zbiegłej mu na pomoc szlachty polskiej osiadłej w Inflantach, Żmudzi i na Litwie, ogłaszając w swej protestacyi Birena za uzurpatora i wzywając Kurlandję do wytrwania w wierności dla siebie jako prawego księcia.

być się ma pierwsze czytanie preliminarzy budżetowych.

Koniec posiedzenia o godzinie 1szej z południa.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

**Austria-Węgry.** Czytamy w *Intern. Corresp.* „Nie zatrą się nigdy w pamięci dnie pobytu Najj. Pana w Pradze. Zaiste, entuzjazm, objawy miłości i przywiązania do Panującego, przewyższyły wszelkie wyobrażenia, wszelkie oczekiwania. Jak iskra elektryczna przeszło przez wszystkie warstwy ludności silne uczucie dla panującej dynastji i gorące życzenie spokoju w państwie. Ze do tego przyczyniła się bardzo sama osobistość Najjaśniejszego Pana — nikt o tem nie wąpi. Nie ma przesady w tem, co powiada pewien dziennik wiedeński, że podróż Najj. Pana do Pragi przysporzyła idei konstytucyjnej tysiące nowych sprzymierzeńców. Konstelacyę nazwać można bardzo pomyślną, i gdyby wolno było przeniknąć myśli Najj. Pana, możnaby było nabrać przekonania, że Monarcha jest równie zadowolony z obecnych stosunków państwowych pod rządem dzisiejszym, jak z przyjęcia w Pradze.“

— Na doniesienie *Neue fr. Presse*, że austriacki minister handlu wyjechał do Budypestu „za poradą“ Najj. Pana, ażeby ministrowie obu rządów mogli ustnie porozumieć się w sprawie cła zbożowego, odpowiada *Naplo* co następuje: „Jak wiadomo, nie doprowadziło to ustne porozumienie i nie mogło nawet doprowadzić do żadnych rezultatów. Rząd węgierski nie ma prawa zezwolić na przedłużenie zniesienia cła zbożowego, w tej mierze decyduje bowiem ustawa. Węgierskie urzędy cłowe będą przeto od 1 października r. b. pobierać cła od zboża i spodziewamy się, że rząd austriacki uzna ważność tych powodów, które uniemożliwiają nam na razie zniesienie cła tego.“

— *Magyar Pol.* donosi, że przy najnowszym zestawianiu zaległości podatkowych zrobili węgierskie władze skarbowe to spostrzeżenie, iż najbardziej i najuporczywiej zalegają z opłatą podatków adwokaci. Z tego powodu ma być postawiony wniosek, ażeby izba wyższa sejmu węgierskiego, obradująca nad ustawą adwokacką, wstawiła do tej ustawy jeden ustęp, mocą którego każdy adwokat przy końcu roku będzie obowiązany wylegitymować się przed prezydentem Izby adwokatów, iż wszelkim obowiązkom w obec rządu uczynił zadość.

— *Pesti Naplo* powtarza pogłoski o ponownem naruszeniu granicy węgierskiej przez poddanych mołdawskich i o prośbie wiceżupana o wysłanie na granicę honwedów. Wiceżupan otrzymał wprawdzie zawiadomienie telegraficzne o pojawieniu się 400 — 500 Mołdawianów na połoninach Apy w powiecie Cziki i o ich zamiarze koszenia trawy na tych połoninach, ale pomimo to nie upraszał ministra spraw wewnętrznych o wysłanie honwedów. Dodaje w końcu ten dziennik, że z tego powodu poczynione już zostały przez austriacko-węgierskiego konsula generalnego w Bukareszcie stosowne kroki celem ochrony interesów poddanych węgierskich.

— *Pester Lloyd* donosząc o naruszeniu granicy węgierskiej przez organa władz rumuńskich na początku miesiąca zeszłego, i o gwałtach na terytorjum węgierskiem dokonanych nadmieniał, że przy tej sposobności mołdawski komendant pograniczny, Valesku, uwięził trzech robotników polnych, poddanych węgierskich, oku ich w żelaza i odstawił do Bako. O losie tych trzech jeńców podaje obecnie *Kelet* następujące bliższe szczegóły: „Ghimeski sędzia, Antoni Yanko, udał się d. 17. sierpnia w towarzysztwie przysiężnego Jana Antala do Mongest celem uwolnienia uwięzionych poddanych węgierskich: Piotra Habrassa, Jana Jankę, i Jerzego Błagę. Zanim sędzia przekroczył granicę mołdawską, stawiono tylko co wymienionych uwięzionych przed sąd kryminalny w Bako. Udał się przeto sędzia nasz do Bako, ażeby uwolnić z tamtąd więźniów; odpowiedziano mu, ażeby przyprowadził adwokata, inaczej bowiem niczego nie dokaże. Sędzia zaważwał przeto adwokata i tłumacza. Po długich naradach wypuszczono uwięzionych na wolność za kaucją w wysokości 16 dukatów, którą złożył musiał sędzia jako rękojmnię, że wypuszczeni na wolność staną na każde wezwanie sądu. Wydatki sędziego razem z kaucją wynosiły 60 dukatów. Uwięzionych, a obecnie na wolność puszczonego odprowadzili mołdawscy granicznarze do Mongest. Po drodze okładali ich kolbami. Podczas uwięzienia nie dawano więźniom żadnego pożywienia i gdyby nie szybka pomoc z naszej strony, byłiby pomarli z głodu. Eskortujący do granicy żołnierze kazali sobie płacić wódkę. Piotr Habrass mieszka na ostatnich krańcach połoniny Apy a jego dwaj

towarzysze w Ghimes Kőzeplak. Od owego zajęcia przestano ich niepokoić. Mołdawski kapitan pograniczny Jwan Valesku urządza do chwili obecnej.

— Węgierska Rada ministrów przy sposobności rozpraw nad przedłożeniami skarbowymi, ma się zająć sprawą polepszenia bytu urzędników.

**Niemcy.** Gabinet niemiecki dokłada, jak słychać, wszelkich zabiegów, aby nakłonić do mocarstwa, które dotychczas uznały rząd madrycki, do wspólnej blokady północnych wybrzeży Hiszpanii. Liczy on przytem ciągle jeszcze na to, że i Rossya przystąpi do uznania, by wziąć udział w owej blokadzie, a *Spener Ztg.* dowiadyuje się, że sprawa hiszpańska stanowić będzie jeden z najważniejszych przedmiotów, nad którymi zastanawiać się będzie rossyjska Rada państwa, mająca zebrać się w pierwszej połowie października. Prezesem tej Rady państwa jest w ks. Konstanty, który dotychczas z największą stanowczością sprzeciwiał się uznaniu rządów marszałka Serrana. Ulega on w tej mierze podobno wpływowi dawniejszego posła hiszpańskiego przy dworze petersburgskim, p. Ossunya, który wprawdzie jest tak samo alfonsystą, jak Serrano, lecz nie bardzo mu ufa.

— Przez zabranie policyjne spisu członków Mogunckiego stowarzyszenia katolików w Kobleneyi przekonała się władza policyjna, że wielu członków tego stowarzyszenia jest zarazem członkami koblenckiego „Krieger Vereinu“ i poleciła w skutek tego prezesowi tegoż, by do wymienionych po nazwisku osób wystosował zaważwanie, ażeby w przeciągu dziesięciu dni albo wystąpili z owego katolickiego stowarzyszenia, albo przestali być członkami „Krieger-Verein.“ Jako uzasadnienie tego policyjnego rozporządzenia przytoczono, że „tendencje Mogunckiego stowarzyszenia katolickiego są stanowczo nieprzyjemne państwu i podkopują podwaliny wszelkiego życia państwowego, podczas gdy „Krieger-Verein“ powinien mieć tylko patryotyczne cele.“ Przed upływem terminu przez policyję naznaczonego zwołał prezes koblenckiego „Kriegervereinu“ walne zebranie, na którym postawił zgromadzonemu pytanie, czy ci członkowie, którzy należą równocześnie do Mogunckiego stowarzyszenia katolickiego, mają zostać przez balotowanie wyrzuceni. Po długich rozprawach odrzuciło zgromadzenie ten wniosek ogromną większością głosów. Wskutek tego odjęła władza policyjna ze względu na to, że „Krieger Verein“ w większości swej nie chce odcyścić się z żywiołów nieprzyjemnych państwu, temu upoważnienie policyjne i stowarzyszenie zostało zamknięte. Wskutek podobnych zajęć spotkał równy los „Krieger-Verein“ w Bendorf, zaś w Engers rozwiązał się on, sprzedając nakaz policyjny, z własnego popędu, przeznaczając fundusze swe miejscowemu katolickiemu kościołowi parafialnemu.

**Francya.** Minister sprawiedliwości Tailhaud miał niedawno w rodzinnem swoim mieście Aubenas przemowę polityczną, z której przytaczamy ważniejsze ustępy. Minister, któremu przyjaciele jego wyprawili owacy tak mówił między innymi: „Nie mogę mieć sam pretensji i o tak świetnego przyjęcia; wielką część należy się sławnemu marszałkowi, którego Zgromadzenie narodowe postawiło na czele kraju. Otrzymałszy od Zgromadzenia tego misję podźwignięcia i wzmocnienia naszego tak srodze nawiedzonego kraju, spełnia prezydent republiki nieustannie tę chwalebą misję z energią, lojalnością i poświęceniem, które zapewnią mu winny niezmienną wdzięczność naszą. Żołnierz co zasłynął walecznością na polu naszej chywały, stał się, wedle słów wielkiego mowcy, prawnym strażnikiem naszych losów. Usiłowania jego wieńczy już teraz skutek zupełny pomyślny; Francya podnosi się; pokój wszędzie zapewniony, napawa wszystkich zupełną otuchą; zaufanie powraca a z niem dobrobyt. Chociaż handel i przemysł cierpią dotkliwie wskutek przesilenia, którego skutki w całej Europie a nawet w Ameryce czuć się dają, to jednak mam uzasadnioną nadzieję, że stau ten wkrótce się skończy. Oby zaprzestano już raz rozszerzania nieusprawiedliwionych obaw, oby zaniechano twierdzenia, że siedmioletnie nie jest dostatecznem do zapewnienia nam trwałych stosunków. Przeciąg lat siedmiu jest długim w życiu człowieka; jest on również długim w życiu takiego narodu, jak francuzki, który zdecydowany jest zająć napowrót swe dawne stanowisko w świecie i który uposażony od Boga potężnymi warunkami siły i potęgi, dojdzie niewątpliwie do celu. Właśnie powitaliście mnie panowie gorącymi okrzykami: pozwólcie mi podziękować Wam za to i prosić, byście razem ze mną wydali okrzyk, który jest w sercu wszystkich: Niech żyje marszałek Mac-Mahon!“



— Półrządowa prasa francuzka uderza na przemowę posła hiszpańskiego, którą wczoraj podaliśmy w dosłownem brzmieniu. Organ ks. Decazes, *la Presse*, nazywa ją dumną, i widzi w niej nowe upokorzenie Francji. Odpowiedź Mac Mahona nazywa pełną taktu, i dodaje, że rozumieją jej znaczenie ci, którzy umieją czytać między wierszami. Legitymistyczna *l'Union* pochwała również odpowiedź Mac Mahona i powiada, że w Berlinie i w Madrycie prawdopodobnie nie bardzo będą z niej zadowoleni.

— Franciszek Piotr Wilhelm Guizot zmarł, jak donosi telegram paryski, 12. b. m. w posiadłości swojej Val Richer. Dnia 4. października b. r. byłby Guizot obchodził 87 rocznicę swych urodzin, sławny ten mąż stanu bowiem urodził się w r. 1787 w Nimes. Rodzina jego była protestancką. Ojciec w siedm lat po urodzeniu Franciszka skończył życie na rusztowaniu. Matka uciekła do Genewy, gdzie młody Guizot pobierał pierwsze nauki. W r. 1805 za cesarstwa, powrócił do Paryża, gdzie Guizot odbył studia prawnicze, został profesorem w Sorbonnie. Po upadku cesarstwa przyjął posadę jeneralnego sekretarza w ministerstwie spraw wewnętrznych, ustąpił z niej jednak po powrocie Napoleona z Elby i udał się z Ludwikiem XVIII do Genewy.

Po restauracji powrócił do Francji i doszedł pod rządami Bourbonów do znacznego wpływu. Równocześnie oddawał się gorliwie studjom historii. W polityce reprezentował Guizot monarchię konstytucyjną. Opozycja stawiana gabinetowi Villete, pozabawiła go urzędu i profesury w Sorbonnie.

Tem gorliwiej za to poświęcił się Guizot swej pracy naukowej i wzbogacił literaturę francuzką szeregiem znakomych dzieł historycznych. W r. 1828 odzyskał Guizot napowrót swe posady i katedrę w Sorbonnie i z tego czasu pochodzą dzieła jego, którym głównie zawdzięcza swą sławę, jako to: *Cours d'histoire moderne, Histoire de la civilisation en Europe, i Histoire generale de la civilisation en France*. Guizot był wówczas jednym z najpopularniejszych mężów we Francji; stronnictwo przeciwnie Polignac'owi wybrało go do Izby.

Revolucya z r. 1830 wyniosła go po raz pierwszy do godności ministra. Wkrótce jednak wziął dymisy, ponieważ tendencya gabinetu Lafitte była dlań zanadto liberalną. Z Thiersem i Broglim utworzył następnie nowy gabinet, w którym wielki wpływ posiadał. Później był posłem w Londynie, lecz po upadku Thiersa objął kierownictwo gabinetu marszałka Soult'a. Po zdeponowaniu Ludwika Filipa oskarżony o zdradę stanu uciekł do Londynu, z kąd po uniewinnieniu swem powrócił do Francji.

Cała dążność polityczna Guizota skierowaną była na to, aby sprowadzić pojednanie między obu liniami wygnanej dynastji królewskiej i tym sposobem powrócić monarchię burbońską.

O ostatnich chwilach Guizota pisze *Journal de Paris*: W skutek nadzwyczajnego ubytku sił opadła szanownego chorego senność prawie nieustanna. W chwilach trzeźwości, umysł jego zajęty ciągle Francją, jej położeniem obecnem i przyszłością. Gdy więc jego p. Cornelis de Witt, przywołany telegraficznie, przybył do Val Richer, zwrócił p. Guizot swój wzrok ku niemu, poznał go natychmiast i rzekł, biorąc go za rękę: „Francja jest i będzie wielką. Trzeba jej służyć gorliwie. Nie łatwo to służyć jej, lecz należy oddać się jej zupełnie.“

**Anglia.** Królowa zapłaciła długi ks. Waliil Oto najnowsza i najważniejsza wiadomość z wielkiej Brytanii. Wczoraj właśnie zapisaliśmy na tem miejscu, że gabinet Disraeliego zdecydował się zawezwać interwencyi parlamentu, gdyż wierzyciele księcia grozili skandalem. Pomoc parlamentu, jest już tedy niepotrzebna, gdyż królowa zaspokoiła wierzycieli z własnych funduszów. Długi księcia Waliil wynosiły przeszło 500.000 ft. szterl. czyli 5 milionów złr., królowa spłaciła je w kilku ratach w ciągu ubiegłych tygodni. Olbrzymia ta suma wcale nie dziwi Anglików; przeciwnie dziwią się oni, że deficyt karowy księcia Waliil w ciągu lat nie urósł do jeszcze znaczniejszych rozmiarów. Książę Waliil bowiem od czasu ożenienia się sam prawie ponosił kosztą reprezentacyi kraju, wobec zagranicy. Ilekroć wysocy goście przybyli do Anglii, wydawał on na ich przyjęcie daleko więcej niż królowa; on to wyłącznie ponosił kosztą częstych odwiedzin dworu francuzkiego, kilkakrotnych podróży do Niemiec, wyprawy egipskiej do otwarcia kanału Suezkiego, podróży weselnej do Rossyi, zwiedzenia wystawy wiedeńskiej i t. p. Dlatego też w Londynie powszechnie mówią, że królowa miała święty obowiązek zapłacenia długów księcia zwłaszcza, że jak powszechnie wiadomo, poczyniła ona znaczne oszczędności ze swej listy cywilnej. Co więcej: zapewniają, że królowa długi czas nie słyszeć nie chciała o płaceniu długów księcia, który

przeżył jeszcze zeszłego roku upraszał Gladstone, aby deficyt jego przedłożył parlamentowi z wnioskiem zapłacenia. Gladstone wahał się, jednak nie z obawy o popularność księcia; chodziło mu raczej o królowę, przeciw której niezawodnie byłyby się podniosły w parlamencie głosy za zbyt oszczędności i brak gościnności. Zdanie to Gladstone podzielał także Disraeli i zdołano wreszcie wpłynąć na królowę, że przyjęła na siebie pokrycie długów syna. Tak skreśliła przebieg tej delikatnej sprawy poważny londyński korespondent *Köln. Ztg*

**Włochy.** Piszą z Rzymu: Zdrowie Ojca św. jest doskonałe. Dotąd w czasie przechadzek po ogrodach watykańskich wyprzedza wszystkich tych, co mu towarzyszą i nie są w stanie dotrzymać mu kroku.

W rodzinie hrabiów Mastai czerstwość i długie życie są rzeczą zwyczajną.

Pradziad Piusa IX., hrabia Jan Maria, żył lat 73. Herkules, dziad, lat 93. Hieronim, ojciec, lat 83. Matka lat 88.

Z trzech braci: Józef 76, Gabryel 88, Kajetan 89 lat.

Pod rodzinnem miastem Ojca św. Sinigaglia, gdzie jest pałac hrabiów Mastai, poważny budynek z cegły, o marmurowych ramach drzwi i okien, w którym Pius IX. przyszedł na świat i w którym w kaplicy domowej już jako papież msze odprawiał, za bramą kapucyńską i za mostem wznosi się skromny domek, darowany przez Papieża mamce swojej. Otóż brat mleczny Piusa IX. żyje dotąd, jest zdrowy, czerstwy i sam swoją rolę uprawia.

Wiele osób z otoczenia Piusa IX. wyjechało z Rzymu na lato. Wszyscy po kolei odbywają podróże lub używają villegiatury, jeden Pius IX. nie rusza się z miejsca.

**Hiszpania. Genealogia Don Carlosa.** Nie każdemu zapewne z czytelników naszych znana jest genealogia słynnego pretendenta do korony hiszpańskiej Don Carlosa. Don Carlos jest trzecim z rzędu pretendentem tego imienia. Ostatni rzeczywisty król noszący to imię, był Karol IV. który w roku 1808 przez Napoleona I. zmuszony do abdykacyi, umarł 1819 w Rzymie. Najstarszy syn jego, Ferdynand IV. chcąc zapewnić następstwo tronu swej córce Izabelli II. zniósł w r. 1830 t. z. ustawę salijską, sukcesyjną, zaprowadzoną przez Filipa V., pierwszego z Burbonów, co osiadł na tronie hiszpańskim. Młodszy brat Ferdynanda, infant Carlos (ur. 1788) wystąpił po jego śmierci (1833) jako pretendent do tronu.

Od niego datuje się nazwa „Karlistów“, którą stronnicy jego przybrali. Jako pretendent nazwał się królem Karolem V. Pierwsza wojna karlistowska trwała do roku 1839 w którym zwycięstwa Espartery kres jej położyły. Infant Carlos zmuszony był opuścić Hiszpanię, a w r. 1845 przekazał pretensye swoje najstarszemu synowi swemu Carlosowi, urodzonemu w r. 1818. Sam umarł w Tryeście 10. marca 1855 r. Syn jego, zwany Carlos VI. był przez czas jakiś internowany w Bourges, z kąd we wrześniu 1846 wszedł do Tryestu. Wspólnie z młodszym swym bratem Ferdynandem (ur. 1824) wszczął 3 kwietnia 1860 w Tortozie rewolucyę mającą na celu strącenie Izabelli z tronu. Zamiar się nie powiódł, a obaj bracia dostali się do więzienia. Za zręczniejszym się pretensyj wkrótce zostali uwolnieni, lecz uzyskawszy wolność cofnęli dane słowo. Wkrótce potem pomarli obaj bracia, młodszy bezzęennie w dniu 2. stycznia 1861, starszy zaś, Carlos VI. 13. stycznia tegoż roku równocześnie ze swą małżonką Karoliną neapolitańską, siostrą królowej hiszpańskiej Maryi Krystyny. Ponieważ Carlos VI. umarł bezdzietnie, przeszły pretensye jego na brata Don Juana, urodz. 1822 który po rewolucyi wrześniowej 1868 i upadku królowej Izabelli, przeniósł je na swego najstarszego syna dzisiejszego pretendenta Don Carlosa, zwanego Karolem VII. Tenże urodził się 30. Marca 1848, liczy więc obecnie lat 26; od r. 1866 ożeniony jest z księżną Małgorzatą z Parmy (ur. 1. stycznia 1847) najstarszą córką zamordowanego w r. 1864 księcia Ferdynanda Karola III. i księżny Ludwiki Bourbon, siostry hr. Chamborda. Don Carlos ma 3 córki i syna Don Jayme (ur. 1870) który nosi tytuł księcia Asturyi. Tak przez swą żonę jak przez matkę, księżnę Beatrycę Modencką, siostrę hrabiny Chambord, jest Don Carlos kuzynem francuzkiego pretendenta legitymistycznego. Brat Don Carlosa Alfons, dowodzący powstaniem w Walencji, urodził się 1849 r. i ożeniony jest z najstarszą córką portugalskiego uzurpatora Dom Miguela, księżną Maryą das Neues, zwaną Blanca, urodzoną 5. sierpnia 1852.

— W zwycięskiej dla wojsk rządowych bitwie pod Castella, która poprzedziła odcięcie twierdzy Pucerdy, walczyło 6000 Karlistów pod dowództwem Saballsa. W skutek gęstej mgły dostali się oni we dwa

ognie i ponieśli wielkie straty. Na pobojuwisku znaleziono 76 zabitych Karlistów. Inne oddziały karlistowskie, które stały pod Ripoll, straciły swoją artylleryę. Saballs mocno jest rozgniewany z powodu tej porażki i układa nowy atak na Pucerdę. Władze katalońskie postarają się jednak pewnie o lepsze zabezpieczenie tej walecznej forteczki.

Ponieważ granica pirenejska odtąd lepiej ma być strzeżoną, wiele zależeć musi Karlistom, aby dostali w swe ręce dwie nadgraniczne warownie Irun i Fuentarrabia nad rzeczką Bidassoa. Mówią, że temi dniami uderzą Karliści na te posterunki republikańskie.

— Z Perpignan donosi telegram 13. b. m. „Według doniesień z nadgranicznego miasta francuzkiego Osseja, gromadzą Karliści wielkie zapasy żywności i materiałów wojennych w Seu de Urgel. Saballs czyni nowe przygotowania do podpalenia Pucerdy. Czeka on jeszcze tylko na rozkazy pretendenta. Z Pucerdy wyniosło się wielu mieszkańców. Wojska rządowe, które wkroczyły były do Pucerdy, opuściły ją znowu i odeszły w trzech kierunkach ku Geronie, Vich i Manrezie. Ostatnia z tych kolumn ma eskortować transport żywności do Bergi. Karliści w Katalonii, dokąd Don Alfonso wtargnął przez Fraga, otrzymali 1500 ludzi posiłków z Walencji.“

**KRONIKA**

\* **Jego Ces. Wys. Arcyksiążę Rainer** przejechał dziś rano pospiesznym pociągiem przez Lwów do Czerniowic.

— **W teatrze** dziś przedstawioną będzie pod reżysseryą p. Gustawa Fischera piękna komedia Emila Auger'a *Syn Giboyera*.

— **Prześlizny** mamy czas; wyraźnie drugie lato zawitało. Chłodne poranki tylko przypominają, że za kilka dni miniemy ekwinoksyę.

(λ.) **Plac św. Duchu** we Lwowie zostanie wkrótce upiększony werandą, którą postanowił zamierza właściciel kawiarni wiedeńskiej, p. Siebert, na obszernym placu zakupionym od miasta za 9000 zł po lewej stronie głównego odwachu. Wczoraj rozebrano starą szopkę, podobną do kręgielni, która przez długie lata w tem miejscu uchodziła za werandę.

(λ.) **Brukowanie ulic.** Gdyby co roku miasto nasze mogło poświęcić tyle kapitału na założenie nowych bruków i na rekonstrukcyę ulic i dróg miejskich, ile poświęciło go w roku bieżącym, moglibyśmy za lat kilka brukiem naszym rywalizować z pierwszorzędnymi stolicami. W stosownej chwili donosiliśmy już o zakładaniu nowych bruków, uzupełnili nam przeto wypadu dawniejsze doniesienia szczegółem, iż w czasach ostatnich wybrukowano górną część ulicy Woklarskiej, zrekonstruowano całą ulicę Lyczakowską, tudzież ulicę t.z. „Objazd“, przy której kosztom kolei Karola-Ludwika założono chodniki, a obecnie przystąpiono do rekonstrukcyi bruku wzdłuż głównej arteryi miasta naszego, t. j. wzdłuż ulicy Halickiej. Rekonstrukcyja była tu w istocie rzeczą nagłą, bruk bowiem na tej ulicy był *antiquo more* tak ułożony, że za lada deszczu ulewnym, ulica ta przeistacza się w rzekę, jak to n. p. miało miejsce 19. maja 1872 r. a kilka razy w roku 1873 i 1874. Wykonanie tej pracy poruczone zostało brukarzom z Poznania, którzy złożyli dowody, iż rozumieją należycie swe rzemiosło. Brukowanie nlicy halickiej ukończone zostanie najdawniej w 3 tygodniach. Jeżeli pogoda dopisze, będzie jeszcze w tym roku wybrukowaną jedną część ulicy Kopernika i część ulicy Kleina aż do willi p. Zacharjewicza. Od tej willi aż do realności p. Skrzyńskiego będzie prowadził zwirowany chodnik.

(λ.) **Budowa akademii technicznej** we Lwowie postąpiła do chwili obecnej o tyle, że fundamenta pod gmach główny wznoszą się już po nad poziom, a okazały budynek przeznaczony na laboratorium prawdopodobnie jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca pokryty zostanie dachem.

\* **Domniemane samobójstwo.** Wczoraj w południe spostrzeżono na stawie Pełczyńskiego pływające zwłoki topielca w zupełnem ubraniu inwalidy wojskowego. Wydobyto z wody zwłoki utopionego i poznano w nim inwalidę tutejszego Józefa Wojtowicza, który zbiegł z domu inwalidów przed kilku dniami i nie mógł być odszukany. Przypuszczają powszechnie, że Wojtowicz utopił się w zamiarze samobójstwa. Zmarły liczył lat 50.

\* **Tęsknota za Lwowem.** Edmund Tatarkowski, słynny złodziej, po odbytem więzieniu w tutejszym domu karnym, wydalony ze Lwowa, pojawił się napowrót we Lwowie zapewne zbiedzły strażą szupasowej. Spostrzeżony jednak przez organa policyjne został wczoraj przaresztowany.

\* **Kradzieże.** Karolinie B. pod l. 24. w rynku skradziono wczoraj z niezamkniętej kuchni 30 łokci sukna, ciemnego koloru w jasne kratki służące do zaścielania po sadzki, w

wartości 8 zł., w niedzielę zaś poprzednią żelazko do prasowania. Podejrzenie kradzieży pada na żebraków.

— Wiktoryja Zima, służąca pod l. 1 przy ulicy akademickiej, przytrzymała wczoraj na ulicy uchodzącą wyrobnicę, Józefę Puchaczową, która właśnie skradła jej z kuchni niezamkniętej chustkę wełnianą w cenie 8 zł.

\* **Zguba.** Sprince Sass sprzedająca drób na palcu Krakowskim zgubiła wczoraj nad wieczorem koło straganu swego mały stary pulares z 60 zł. w banknotach i wekslem na 50 zł. podpisanym przez J. N. Jaryszowa.

\* **Znalezione pieniądze.** Abraham Rosenstein, dorozkarcz, złożył przedwczoraj znalezione pugilares, w którym znachodzą się 3 zł. 81 centów, medalionik sztyldkretowy, mały kluczyk, łańcuszek stalowy, kartka prenumeraty na imię „Gęsiorowska“ i inne notatki. Niewiadomy właściciel może te rzeczy odebrać w policyi.

(G.) **Zapiski dyecezyalne.** Ks. Teofil Łatoszyński, dotychczasowy zawiadowca g. k. kapelanii w Horyciu (dyecezyi przemyskiej) otrzymał kanoniczną instytucyę na tą kapelanię. Dotychczasowy pierwszy kooperator przy parafii św. Marcina we Lwowie, Ks. Jan Eiselt otrzymał posadę katechety przy seminarjum nauczycielskiem i przy wyższej szkole realnej w Stanisławowie. Opróżniona tym sposobem posada kooperatora u św. Marcina nadał konsystorz metropolitalny ks. Władysławowi Wankowiczowi dotychczasowemu kooperatorowi w Strzylu. — Ks. Władysław Koczoń, dotychczasowy exhortator przy c. k. gimnazjum w Tarnowie, został z tej posady uwolniony, a miejsce jego objął ks. Jan Jaworski, prefekt seminarjum duchownego w Tarnowie. — Ks. Paweł Iskrzycki, dotychczasowy prywatny wikary przy g. k. probostwie w Bolszowie, opuścił samowolnie swe miejsce służbowe. — Ks. Józef Zielonka, dotychczasowy łac. wikary w Dobrej, został przeniesiony do Suchej, a na miejsce jego do Dobrej został przeznaczony ks. Tomasz Czapela, dotychczasowy wikary ze Suchej. — Na wikarego do Jurkowa przeznaczono ks. Sebastyana Krzyściaka, a na wikarego do Szaflar ks. Wojciecha Dudzińskiego. — Dotychczasowy kapelan lokalny obr. łac. w Podwysokiem, ks. Aleksander Dzierżyński, otrzymał kapelanię Waszkoutz na Bukowinie, na którą dnia 31. sierpnia b. r. kanonicznie został instytuowanym. Administracyę opróżnionej tym sposobem kapelanii w Podwysokiem powierzono ks. Jakubowi Cwynarskiemu, dotychczasowemu administratorowi we Waszkoutz. — Ks. Antal Sawicki, były administrator g. k. kapelanii w Łobozwi opuścił samowolnie swe miejsce służbowe i przeniósł się do dyecezyi chełmskiej. — Ks. Antoni Kołpaczkiewicz, dotychczasowy zawiadowca g. k. probostwa w Nowemmieście, objął posadę wikarego przy g. k. probostwie w Sońnicy. — Ks. Jan Stronski, kooperator przy g. k. probostwie w Orowem, przeznaczony został na zawiadowcę g. k. probostwa w Krzywczu.

— **Powrót z pod bieguna.** Z Hamburga donosi telegram pod datą 15. b. m., że tamtejsze Towarzystwo geograficzne przygotowuje na dzień 22. b. m. uroczyste przyjęcie dla uczestników austriackiej wyprawy podbiegunowej. Naprzeciw powracających wypłynie Elba deputacya Towarzystwa, poczem odbędzie się uroczyste posiedzenie Towarzystwa i uczta. Z Wiednia, Berlina, Goty, Bremy i Lipska zaproszono gości honorowych.

— **O wypadku kolejowym pod Norwich** dochodzą nas szczegóły następujące: Pociąg osobowy wyprawiony dnia 10. b. m. o godzinie 8 minut 40 wieczór ze stacyi Great Jarmouth najechał pociąg kurjerowy zdążający z Norwich do Great Jarmouth. Skutek był okropny. Maszyniści obydwu pociągów, palacze, oraz jedenaście innych osób, dotąd z nazwiska nieznanymi, zginęło na miejscu, kilka jest tak ciężko pokaleczonych, że nie masz dla nich nadziei, trzydzieści zaś jest lżej rananych. Przyczyną wypadku jest prawdopodobnie za wczesny wyjazd pociągu kurjerowego ze stacyi Norwich. Obydwa pociągi skutkiem uderzenia o siebie zamienione zostały w kupę gruzów. — Inny telegram donosi, że dnia 11. b. m. na francuzkiej drodze żelaznej wschodniej pomiędzy Charmoy a La Ferté wykoleił się pociąg kurjerowy, przy czem trzy wagony osobowe zostały zdruzgotane i siedm lub ośm podróżnych zostało uszkodzonych. Pomiędzy podróżnymi znajdował się także francuzki dyrektor generalny poczt, pan Le Libou.

— **W wielkim obozie** pod Bruck nad Litawą w ostatnich dniach miały się odbyć trzydniowe manewry pod okiem Najjaśniejszego Pana, poczem wojska powróciły miały do swych garnizonów na zimowe leże. Tymczasem jak donosi telegram, dnia 13. b. m. w okolicy Bruck spadły takie ulewne deszcze, że manewry musiały być na jeden dzień odroczone.

— **Wagony dla rannych żołnierzy** nowej zupełnie konstrukcyi, będące własnością kolei żelaznej Tarnowo-Leluchowskiej, ogładać będzie Najj. Pan w obozie pod Bruck nad Litawą, dokąd um, nie tym celem wysłane zostały przez generalną inspekcję rzeczowej kolei. Każdy z wagonów tych zawiera po 8 do 10 nosz wraz z wszelkimi przyrządami sanitarnymi. Minister handlu dr. Banhans d. 14.



b. m. umyślnie udał się do Bruck, ażeby Najj. Panu pokazać te wagony.

— **Na powitanie powracających z pod bieguną** podróżników austriackich wyjeżdżających z Wiednia do Hamburga hr. Hans Wilczek, JE. hr. Edmund Zichy i br. Todesco.

— **Tucza** nawiedziła dnia 12. b. m. Drezno, powytłukała wiele szyb i pouszkadzała dachy i kominy. Kilka też osób wśród tego odniosło skaleczenia.

— **Dżuma w Afryce.** Według listowych wiadomości z Aleksandryi, w całym Egipcie wielkie panuje przerażenie z powodu pojawienia się dżumy w Leet i innych miejscowościach w pobliżu Dzeddach, głównej przystani na arabskim wybrzeżu Czerwonego morza. W Suez ustanowiona została 3-tygodniowa kwarantanna dla wszystkich okrętów nadpływających z portów arabskich, tudzież z Adenu i Ed-Wedzi. Dla przestrzegania tej kwarantanny ustanowiono kordon wojskowy. Odwrotnie też okrętom egipskim nie wolno zbliżyć się do Dzeddah i sąsiednich przystani. Z Bengazi donoszą jednemu z dzienników greckich, że środki ze strony władz w Merdyi przysiębrane celem zapobieżenia epidemii, dobry mają skutek, gdyż od dwóch tygodni nie było już tam wypadku dżumy. Natomiast zawleczoną ona została do osady Tukry, o dziewięć mil odległej od Bengazi. Zaniósł ją tam beduin Tribus Awekir, który sam wkrótce uległ zarazie. Szybko rozszerzyła się dżuma pomiędzy mieszkańcami Tukry; owładnęła ona siedm sąsiednich namiotów, w których mieszkało 40 osób. Reszta mieszkańców osady ratowała się ucieczką. Z pozostałych zachorowało osób 20, a z tych w ciągu dni dwóch do trzech zmarło dziewięć. Zwierzęność miasta Bengazi wysłała tam jednego z lekarzy przybyłych z Konstantynopola i ustawiła kordon wojskowy w okolicy zaraznej miejscowości.

— **Powietrze pustyni,** jak od dawna sprawdzono w praktyce, bardzo służy chorym, zwłaszcza na piersi. Zauważano również, że dotknięci zarazą w oazach, lepiej się mają w miarę zapuszczania się w pustynię. Dodatkowo te właściwości powietrza pustynnego przypisywano zrazu jego wyższej temperaturze, a dopiero uajnowsze badania, mianowicie profesora dr. Zittel, który od stycznia do kwietnia bieżącego roku bawił w celu doświadczeń odnoszących na pustyni Libijskiej, wykazały, że powietrze tamtejsze bez porównania więcej niż w oazach i na dolinie Nilu zawiera ozonu, i że właśnie w tem tkwi przyczyna błogich skutków, jakie na organizm ludzki wywiera. Wobec licznych doświadczeń w tym kierunku wiecekrol egipski uznał za rzecz pożyteczną urządzić w wschodniej, tak zwanej arabskiej pustyni Egiptu zakład leczniczy dla chorych na piersi. Zakład ten znajduje się w Helnan i zostaje pod kierownictwem dra. Reila.

— **Znawroniona lokomotywa!** Na stacji kolejowej w Soissons, we Francji, zeszedł niedzieli pomocnicy maszynisty podczas nieobecności tegoż na lokomotywie, wbrew przepisom chcieli podjechać pod studnię, ażeby nabrać wody, wprawili więc maszynę w ruch. Powiodło się im przytem jednak, jak owemu słudze czarnoksiężnika, który umiał strachy wywołać, ale nie umiał ich zażegnać później; dojechali bowiem do pompy, wnet też i mięgli ją, ale już zatrzymać maszynę nie mogli. Przeciwnie pędziła lokomotywa z wzrastającą szybkością coraz dalej i dalej i dalej, ile że zaraz na wstępie znajdujący się na niej nieostrożni pomocnicy z przerażeniem porzekali na ziemię. Puszczony osęp żelazny rumak z demoniczną chyżością pędził teraz w kierunku Rheims, z kąd właśnie wyprawiony był na tych samych torach pociąg ku Soissons. Urzędnicy ostatniej stacji w największym przerażeniu poroszyli telegramy do wszystkich stacji po drodze, do Rheims, ażeby z trzymano pociąg i starano się także zatrzymać samopas pędzącą lokomotywę, która tymczasem, robiąc 9 mil na godzinę, mięła stację Ciry-Sermoise i zdążyła do Braise. Tam dopiero naczelnik stacji zarządził wszelkie środki, ażeby ją zatrzymać. Ustawiono stosownie ekscentra tak, że lokomotywa zejść musiała na tory poboczne, gdzie ją czekała usypiana na przedce tabora, którą obłożono worami napełnionymi ziemią i progami, ażeby osłabić uderzenie. Stało się, jak przypuszczano: z strasliwym rozbiegiem nadjechała maszyna na stację, zwycięsko przesłała drobniejsze przeszkody jakie jej tam zgotowano aż w końcu zatrzymała się na tamie. Dreszcz przejmujący na myśl, ile sprawić mogła nieszczęścia, gdyby nie przytomność naczelnika stacji Braise. Dodawać nie potrzeba, że skutkiem uderzenia o tamę maszyna tała się nieużyteczną, ale też skończyło się na tej czysto materialnej stracie.

— **Trąba wodna** nawiedziła dnia 6. b. m. okolice miejscowości Friedrichskoog w Holsztyńskim. Wśród łoskotu i ryczenia wichrów zmiatała budynki drewniane aż do podwalin tudzież drzewa z korzeniami i t. p. Szcześnie z ludzi ani zwierząt domowych nie wybrała ofiar, lubo wiele osób jest pokaleczonych. Zjawisko to objawiło się całkiem niespodziewanie postępując w kierunku z zachodu na wschód.

— **Przerażający obraz** zawiera następująca notatka dzienników wiedeńskich: W nocy na piątek zeszłego tygodnia wielka burza z gradem i ulewą przeciągnęła po nad górę Brenner (na granicy Tyrolu i Włoch) skutkiem czego pociągi kolejowe znacznie się spóźniły na stacji Bozen, ile że nawał wód w kilku miejscach spowodował usunięcie się ziemi z nasypów kolejowych. Pociąg zwłaszcza, który podczas tej burzy jechał do Włoch, cudem prawie uszedł okropnego nieszczęścia, gdyż dzięki jedynie silnej błyskawicy maszynista spostrzegł przed sobą przepaść, która nagle utworzyła się na torze kolejowym i w czasie jeszcze zdołał zatrzymać pociąg.

— **Złota febra,** podług telegramów z Nowego Jorku, epidemicznie sroży się w południowych Stanach Ameryki północnej.

## Zbyteczne drogi krajowe.

(§). Budowa kolei żelaznych wyknęła w niektórych częściach kraju naszego obrotni handlowemu całkiem odmienne kierunki. Wskutek tego pewne drogi krajowe, które jeszcze przed kilkunastu albo kilkudziesięciu laty były liniami komunikacyjnymi bardzo ważnymi dla stosunków ekonomicznych znacznych przestrzeni a nawet całego kraju, straciły dziś zupełnie dawne znaczenie swoje. W r. 1868 sejm określił w uchwale pojęcie dróg krajowych w ten sposób, że „służą one mają interesom całego kraju t. j. utrzymać połączenie zamieszanych miejsc między sobą lub z głównymi komunikacjami (kolejami, rzekami, szosami), z sąsiednimi krajami koronnymi lub z zagranicą, w interesie nie samego tylko miejscowego obrotu.

W myśl tej uchwały utraciły obecnie charakter komunikacji krajowych następujące drogi:

1. Prusko-Szląska łącząca Kraków z granicą pruską (7 mil 800 sążni).
2. Zimnawoda Hoszany wpływająca do gościńca cesarskiego Rudki-Sambor (4 mile 650 sążni).
3. Część drogi Lwów-Rohatyn na przestrzeni z Bóbrki do Lwowa (4 mile).
4. Bursztyn Stausławów (5 mil 622 sążni).
5. Tyśmienica Kołomyja (6 mil 567 sążni).
6. Brzeżany-Podwołoczyska na przestrzeni z Tarnopola do Podwołoczysk (5 mil 2630 sążni).
7. Droga Sędziszowska łącząca Sędziszów z koleją żelazną (300 sążni).

Na utrzymanie tych dróg wydaje fundusz krajowy corocznie znaczną kwotę a mianowicie licząc w przybliżeniu: dla pierwszej 12000 złr., dla drugiej 7000 złr., dla trzeciej 7000 złr., dla czwartej 11.000 złr., dla piątej 4500 złr., dla szóstej 15.000 złr., a dla siódmej 200 złr. Razem tedy wydaje fundusz krajowy rocznie 56.700 złr. na drogi, które straciły dawne znaczenie swoje dla całego kraju i obecnie służą tylko potrzebom i interesom powiatu.

Najłatwiejszym środkiem uwolnienia funduszu krajowego od ciężaru tak znacznego byłoby zupełne zaniechanie dróg i sprzedaż gruntów (§§. 7 i 9 ustawy drogowej). Ale w takim razie korzyść byłaby wątpliwą, bo poszłaby marnie olbrzymia suma wydana na budowę i tyloletnie utrzymanie tych dróg. Z tego powodu sejm już w r. 1872 polecił Wydziałowi krajowemu zawiązanie rokowań z reprezentacjami powiatów, przez które drogi powyżej wskazane przechodzą. Rokowania miały na celu oddanie tych dróg w samoistny zarząd powiatów t. j. ich przeistoczenie na drogi powiatowe.

Rokowania te zawiązano po raz pierwszy w ubiegłym roku nie wypadły pomyślnie. Reprezentacje powiatowe uznawały niezawodnie, jak wielką stratę sprawiłoby powiatom zupełne zaniechanie dróg wskazanych, ale wiedząc, że Wydział krajowy i sejm wahały się użyć tego ostatecznego środka, wyzyskały zupełnie to przymusowe położenie. Odpowiedzi wszystkich Reprezentacji powiatowych, z którymi zawiązano rokowania, wypadły albo wprost odmownie albo w sposób bardzo wymijający.

Na poprzedniej sessji sejm wezwał Wydział krajowy, ażeby „po dokładnym zbadaniu dróg do zaniechania proponowanych przedłożył stanowcze wnioski.“ Niema tu już mowy o rokowaniach, więc Wydział krajowy mógł od razu przystąpić do wypracowania projektu ustawy o bezwarunkowym zaniechaniu siedmiu wskazanych powyżej dróg krajowych.

Jednakże z uwagi, że tegoroczne wybory zmieniły skład reprezentacji powiatowych a tem samem mogły wpłynąć na zmianę opinii w tej sprawie, postanowił Wydział krajowy ponowić rokowania pod korzystniejszymi warunkami niż w roku ubiegłym. Przyrzekł bowiem wyjednać stałą subwencję dla tych powiatów, któreby z mylą na drogach krajowych objętych w zarząd

samoistny miały dochód mniejszy od połowy obecnych kosztów utrzymania.

Przyrzeczenie Wydziału krajowego uwalniało fundusze powiatowe od ponoszenia znacznych ciężarów na utrzymanie dróg przeistoczonych z krajowych na powiatowe. Droga powiatowa bowiem nie potrzebuje być tak szeroką jak krajowa, a stosowne zwięźnienie dróg powyżej wskazanych zmniejszyłoby dzisiaj koszt utrzymania prawie o połowę.

Mimo to wynik ponowionych rokowań znowu nie wypadł pomyślnie. Reprezentacje powiatowe, które przy pierwszych rokowaniach dały odmowną odpowiedź, nie cofają takowej a niektóre reprezentacje zmieniły nawet zeszlóroczne uchwały na większą niekorzyść funduszu krajowego. Wprawdzie rokowania te są do tej chwili w toku, bo w niektórych reprezentacjach uchwały jeszcze dotąd nie powzięto, ale prawdopodobnie ostateczny wynik pozostanie niepomyślnym.

Nie wiemy, jakie postanowienie powzięmie Wydział krajowy na ten wypadek, ale to pewna, że już w tej chwili mogłyby bez skrupułów przystąpić do bezwarunkowego zaniechania dróg krajowych na wstępie wymienionych. Reprezentacje powiatowe za nadto liczą na powolność Sejmu, który tak długo wahał się użyć tego środka ostatecznego, i w ten sposób mogą łatwo wyrządzić dotkliwą ujmę własnym żywotnym interesom. Ostatecznie bowiem kraj nie może wydawać corocznie kilkudziesięciu tysięcy złotych na utrzymanie dróg, zbytecznych w chwili, gdy niema funduszy potrzebnych na rekonstrukcję i budowę dróg niezmiernie ważnych dla całego kraju.

Jeżeli wypracowany przez Wydział krajowy projekt nowej ustawy drogowej zostanie w tym roku uchwalony, sprawa niniejsza zostanie tem samem załatwioną w sposób najkorzystniejszy. Projekt ten bowiem stanowi w §. 4., że zaniechana droga krajowa staje się drogą powiatową, jeżeli posiada odpowiednie cechy. A takich cech, które projekt bliżej wskazuje, niepodobna odmówić wymienionym na wstępie drogom krajowym.

## NOTATKI LITERACKO-ARTYSTYCZNE.

— **Na Parnasie.** Dr. Schliemann, którego imię ostatnimi czasami tak się stało głośnem, dzięki odkryciu ruin starożytnej Troi, czemu mówiąc nawiasem znaczna część uczonych nie daje wiary, w listach swoich o Grecji w następny sposób opisuje słynną górę Parnas: „Wejście na Parnas staje się tem uciążliwszem, im wyżej się wstępuje zwłaszcza od punktu, gdzie las sosnowy ustaje a gdzie pięć się trzeba po stromych skałach. Znaleźliśmy ogromne bryły śniegu, lecz tylko w szczytach łonów i dopiero na wysokości 6000 stóp. Po kilkukrotnem zblakaniu się stanęliśmy o godzinie 9. przy jednej z najwyższych położonych chat pasterskich, ale spędziliśmy noc pod gołem niebem. W Delfach mieliśmy nazajutrz rano 32 stopni Reaumur'a ciepła, podczas gdy nasz termometr wieczorem wskazywał, tylko stopnie 4 pomimo to, owinawszy się matami, zasnęliśmy wybornie na zimnej ziemi. O 2 godzinie w nocy muły stały już w pogotowiu i ruszyliśmy dalej, mogliśmy przecież jechać tylko do godziny pół do czwartej, poczem mnieliśmy zostawić zwierzęta u stóp najwyższej góry Lykier i pięć się od tam nogami i rękami, co jest w najwyższym stopniu utrudniającem, i dopiero o godzinie 5tej właśnie w chwili, gdy słońce wschodziło, potem obłani dotarliśmy na najwyższy szczyt. Wspaniała panorama, jaka się ztąd rozciągała przed naszymi oczyma, wynagrodziła nas sownicie za straszne trudy pochodu. Ku wschodowi widzieliśmy zielono pola i łąki Boocy, Attykę, wyspę Eubeę i morze egipskie wraz z wyspami, ku północy łańcuchy gór Otyrry i Oety, Pindus, Olymp, Ossę, Pelion i Atoz, ku południowi zwiędzoną przez nas w dniu poprzednim wyżynę, pieczarę Pleistos, gdzie się Delfy kryją, dalej rozciąga się piękna równina Kryssy, obie zatoki Ciry i Anticiry i pyszny łańcuch gór Helikonu, zatoki Koryntu, Akroko-ryntu, stromy do morza sbiegające góry Achai, r nad nimi wysokie góry Arkadyi a w głębi olbrzymi Taigetos. Ku wschodowi góry Lokrii, Etolii i Akarnanii, a za nimi morze adryatyckie. Na tej najwyższej igle Parnasu znalazłem tylko jeden gatunek roślin z małymi, grubymi liśćmi, ale już u stóp Lokeri jest ich sześć różnych rodzajów, z tąd chów owiec na tej górze jest uader korzystnym i są pastercze posiadający 2000 owiec a więc majątek 30.000 drachm czyli 5700 talarów. Wszędzie na czołach gór widać ustawione wysokie kamienie różnych kształtów, służące pasterczom w czasie mgły za znak do zorientowania się. Powietrze mni tu być bardzo zdrowem, gdyż wszyscy mieszkańcy posiadają owe kwitnące ramienie, jakich się niemal wcale na wschodzie nie widuje.

— **Adolf Stern** w świeco w Lipsku ogłoszonym dziele: *Aus dem achtzehnten Jahrhundert* podaje biografie wybitniejszych osobistości nbięgłego wieku, jak pisarzy angielskich, Addisona i Swifta, muzyka Friedemana, Bacha i t. d., a między niemi szczegółowy i zajmujący o-

braz charakteru i zmiennych kolei życia króla Stanisława Leszczyńskiego. Wybornie zwłaszcza narysował autor różnicę dwóch dworów i rządów; Stanisława w Lotaryngii a Ludwika XV., zięcia jego we Francji. Artykuł ten, zatytułowany: *Le philosophe bienfaisant* podamy w streszczeniu w odcinku *Gazety*.

— **Henrykowi Laubemu** i miejskiemu teatrowi w Wiedniu poświęcały dzienniki wiedeńskie przez kilka dni z rzędu swoją bacność. Była to w istocie dla sztuki dramatycznej sprawa wielkiej wagi. Zasługi Laubego na tem polu są tak wielkie, sława jego jako dyrektora teatrów tak ustalona, że ustąpienie takiego człowieka ze zajmowanego dotąd chlubnie stanowiska, musiało wywołać niemalą sensację w gronie prawdziwych przyjaciół sceny i ludzi dobrego smaku. Fakt ten przygotowywał się już przecież od dłuższego czasu. Wkrótce po smutnej pamięci *krachu* oświadczył Laube komitetowi, że wedle jego zdania dla tak uszczuplonej i pienieźnie podupadłej publiczności dwie sceny poważnego i wyższego kierunku są zbyteczne, że więc teatr miejski będzie musiał ograniczyć się do leższego repertoaru, do którego on na dyrektora się nie nadaje. Nie zgodzono się wówczas na propozycję — lecz czas okazał, że obawy nie były płonne. Publiczność teatralna od chwili klęski giełdowej nadzwyczaj się zmniejszyła, a na dobiek latem z powodu reparacji przyszło teatr na dwa miesiące zamknąć, co zwiękzyło niedobór bo pensje trzeba było płacić choć się nie grało. Tak te względy, jako też doznane ostatnimi czasami przykości skłonności Laubego do stanowczego podania się do dymissji. Fakt ten tak między publicznością, jak dziennikarstwem wywołał żal powszechny i prawdziwy, bo o tak znakomitego kierownika teatru jak Laube niełatwo. „Jest rzeczą pożałowania godną, — mówi jeden z dzienników — że Laubemu nie udało się przywieść do skutku zamiaru obdarzenia Wiednia drugim teatrem o klasycznym repertoarze — lecz na odwrot nie można winić rady, która i na finansową stronę baczyć musi, że do tego przyszło. Z żalem żegna publicystyka znakomitego dramaturga. Jestto jedna z ofiar, ulegających w walce sztuki z mamoną. Jedyna ofiara, lecz to Laube! Jestto smutnym i niemal zawstydzającym Wiedeń faktem, że człowiek, przejęty idealną dążnością, nie mógł urzeczywistnić swego marzenia, polegającego na tem, aby udzielił naszej stolicy drugi teatr pierwszego rzędu — jest rzeczą pożałowania godną, że nie doznał tu poparcia, na mocy którego byłby zdolny utrzymać to, co z takim trudem stworzył. Poznał on, że nie można z całego serca służyć sztuce, gdy się ma do czynienia z materialnymi troskami, i wcześniej złożył swój urząd. Teatr wiele, bardzo wiele wraz z nim traci. Sto sztuk, które w czasie dwuletnich swych rządów przedstawił, są najlepszym dowodem jego niesłychanej pilności a zarazem dążności utworzenia teatru szlachetniejszego gatunku i zapewnienia mu młodych i wiele obiecujących tak aktorskich jak poetyckich sił.

Obecnie rzeka się steru a trudno orzec, co się stanie z armią bez wypróbowanego naczelnika... Pieniądze równie w teatrze jak na wojnie są główną rzeczą — trzeba więc starać się o to, co je przynosi, a usunąć to, co kosztowne. Klasyczny repertuar umarł, niech żyje lekki repertuar. Publiczność chce leższego pokarmu, a więc da jej się tem chętniej, że mniej kosztuje. Od tam więc rozpoczyna się nowa era w teatrze miejskim...“

Tę nową erę inauguruje nowy dyrektor, p. Teodor Lobe. Kierownictwo Laubego ukończyło się wczoraj t. j. we wtorek, w którym to dniu przedstawiono ostatnią przez nieścennowaną sztukę: *Juliusza Cezara* Szekspira.

## Z IZBY SĄDOWEJ.

(Agitacja wyborcza.)

(A.) Dnia 15. b. m. odbyła się w lwowskim sądzie kryminalnym pod przewodnictwem rady Nikischa, jako przewodniczącego, rady Świtalskiego, i adjunktów Poźniaka i Bojarskiego jako asessorów, askultanta Bachmanna, jako protokolanta, dalej p. Freundla jako zastępcy prokuratora a dr. Dobrzańskiego Jana jako obrońcy obżałowanego — rozprawa główna przeciw księdzu Konstantemu Kozłowskiemu, gr. kat. wikaremu w Potyliczów. Rawskim o usiłowany występek kupienia głosów wyborczych w myśl §. 8 ustaw. kar. i artykułu VI ustawy z dnia 17. grudnia 1862 Nr. 8 *Dziennika ustaw państwa* z r. 1863.

Na podstawie zeznań zaprzysiężonych w ciągu rozprawy głównej, świadków: Borucha Springmanna, Izaaka Lindenbauma, Peisacha Goldberga i Chaima Goldberga — wszystkich z Rawy, obywateli zamożnych i na wiarę zasługujących; dalej na podstawie zaprzysiężonych zeznań: Jossla Karrera z Uhnowa i Iry Stramera z Magierowa, nakoniec na podstawie zeznań protokolarnego Antoniego Bieleckiego burmistrza w Rawie, przedstawia się czyn zarzucony ks. Kozłowskiemu, jak następuje:

Dnia 20. kwietnia 1874 r. odbywały się w Rawie wybory członków do Rawskiej rady powiatowej. Jak to zwykle się dzieje przy wyborach, agitowali niektórzy za kandydatami swego stronnictwa i namawiali wyborców do głosowania tylko za tymi kandydatami. Do takich agitatorów należał także ks. Konstanty



Kozłowski, wikary gr. kat. z Potylicza, który starał się nakłonić wyborców do głosowania za kandydatami ruskimi stronnictwa, (które zwykle w tym powiecie ponosiło przy wyborach klęskę) i w tym celu rozdawał zielone karteczki zapisane nazwiskami kandydatów tego stronnictwa. Prócz tego starał się ks. Kozłowski przekupić wyborców, ofiarując im kwoty pieniężne za oddanie głosów na kandydatów stronnictwa ruskiego, lub też wymagał od nich, ażeby sprzedali mu swe karty legitymacyjne i wstrzymali się całkiem od głosowania. I tak ofiarował ks. Kozłowski Boruchowi Springmannowi 5 a następnie 10 złr., ażeby głosował za kandydatami stronnictwa ruskiego; Springmann oświadczył jednak, że nie sprzeda głosu swego ani za 100 złr. i będzie głosował według przekonania swego. Kannerowi zaś dał ks. Kozłowski 3 złr. a żądając od niego karty legitymacyjnej obiecywał mu dać jeszcze 9 czy 12 złr.; Kanner wziął 3 złr., nie oddał karty legitymacyjnej, udał się natychmiast do c. k. starosty, który przewodniczył komisji wyborczej i uwiadomił go o tej agitacji wyborczej.

Ks. K. Kozłowski, pociągnięty do odpowiedzialności tłumaczył się tak w śledztwie przedwstępnym jako też przy rozprawie głównej, że Borucha Springmanna nie widział wcale podczas wyborów a z Kannerem żartował tylko, bo był podochocony; ten zaś wyrwał mu z pugilaresu 3 złr. i uciekł z tą kwotą do miasta. Nie potrzebował kupować głosów, bo stronnictwo ruskie miało zapewnione zwycięstwo.

P. Frendel wykazał dobitnie, że obrona ta pozbawiona jest cechy prawdziwości; stwierdzoną jest bowiem rzeczą, że ks. K. rozmawiał z Springmannem a udowodnionym jest fakt, iż dał Kannerowi 3 złr. za kartę legitymacyjną. P. Frendel wnosił na uznanie ks. Kozłowskiego winnym występku z §. 8 ust. kar. i artykułu VI. ustawy z dnia 17. grudnia 1862 i na wymiar kary w granicach ustawą wskazanych pomiędzy 1 miesiącem a 6 miesiącami; prosił zarazem o uwzględnienie bardzo licznych okoliczności łagodzących.

Dr. Dobrzański bronił wymownie swego klienta dowodząc pomiędzy innymi, że to była sztuczka upadającego stronnictwa, które chciało mieć powód do wniesienia protestu.

C. k. sąd uznał winnym ks. Kozłowskiego występku z §. 8 ust. kar. i art. VI ustawy z dnia 17. grudnia 1862 r. i skazał go za to na siedmiodniowy ścisły areszt i na zwrot kosztów postępowania karnego.

W handlu rzepakami zapanowała większa ruchliwość; ceny nie zmieniły się; płacono za 150  $\frac{3}{4}$  9-25 do 9-40 złr. Wysłano ze Lwowa 533, z Podwołoczysk 707, z Tarnopola 1400, z Stanisławowa 480, z Jarosławia 820, z Medyki 200 i z Tarnowa 860 centnarów rzepaku.

Ceny oleju rzepakowego były ciągle liche z powodu złych cen za granicą. Za towar z odstawą natychmiastową płacono 19 złr. za centnar. W handlu zaczyna pojawiać się w znaczniejszej ilości krochmal. Smutnym objawem jest tylko to, że produkta austriacko-węgierskich fabryk krochmalu, ustępują najzupełniej wyrobom fabryk amerykańskich, które z kukurudzy wyrabiają ten artykuł. Dotychczas przywożono do Lwowa z Pesztu miesięcznie 30-40 centnarów krochmalu. W fabryce „Braci Strobenz“ w Peszcie kosztuje centnar wiedeński krochmalu przedniego gatunku 17-50; średniego gatunku 15-50, a ostatniego gatunku 5 złr. W handlu drobiazgowym sprzedają nasi kupcy wiedeński funt krochmalu po 25 do 29 centów.

Z mąki i produktów mącznych wysłano w tygodniu zeszłym: z Brodów 698, ze Lwowa 820, z Tarnopola 1818 a z Przemysła 2300 centnarów. Zbiór jarzyn ogrodowych i ziemniaków spowodował stagnację w handlu mąką. Jest tylko — głównie w zachodniej Galicyi — mały popyt na otręby ze strony Ślązka górnego.

W handlu cukrem był w tygodniu zeszłym znacznie większy obdyt; to też zwiększyły się także dowozy z fabryk morawskich i ślązkich; przywieziono ogółem 1100 centnarów. Za rafinadę płacono 30 do 30-50 złr. za centnar; w Brodach bez cła 52 złr.

Mimo nieznacznych zysków zapanował w czasach ostatnich znakomity obrót w handlu drzewem opałowym, budulcowym, okrętowym i materyałowym. Ciekawem będzie statystyczne zestawienie cyfr o wywozie drzewa w ubiegłym miesiącu. I tak wywieziono z stacji kolejowej:

W Podłężu 1.038, Bochni 1.533, Bugoniłowicach 14.684, Tarnowie 3.303, Dębicy 6.930, Ropczycach 9.373, Sędziszowie 1.698, Trzcianie 3.938, Przeworsku 42, Jarosławiu 975, Mościskach 2.000, Gródku 1.100, Lwowie 1.460, Podzamczu (Lwów) 240, Zadvórze 2.200, Krasnem 713, Złoczowie 6.600, Borkach wielkich 400, Ożydowie 1.140, Zabłotcu 8.683, Podwołoczyskach 7.257 centnarów.

Od chwili otwarcia kolei rosyjskich na granicy wschodnio-galicyjskiej, wzmógł się znacznie handel pierzem i puchem, i to w kierunku Niemiec. Za puch, którego stosunkowo najmniej dostarczać może Rosya — płacono 340-345 zł., za darte pierze 250 zł. a za zwykle skubane pierze 150 złr. za centnar. Na targu lwowskim osłabł w czasach ostatnich handel skórami; dowozy z granicy są mierne. Za skórę krowią płacono 125-145 zł. a w gatunkach lekkich 115-125 zł. za centnar.

W handlu spirytusem nie było życia; ceny zaczynają znowu spadać. Za towar z odstawą natychmiastową płacono za centnar 18-75-19-25 złr.; z odstawą późniejszą 17 zł.

Wywieziono: z Tarnopola 872, ze Lwowa 127, z Stanisławowa 183 centnarów. W chwili gdy notowano złe ceny oleju skalnego na targach zagranicznych, doszła wiadomość o strasnej klęsce w kopalniach Boryslawskich, która zniszczyła w okamgnieniu to, na co składała się praca mozolna przez całe lata. Nie trudno przewidzieć, jakie w skutek tej klęski poniesie szkody przemysł krajowy, ludność robocza, a następnie koleje galicyjskie: Arcyksięcia Albrechta i Naddniestrzańską, które z wywozu nafty ciągnęły wcale znaczne zyski.

Wspominaliśmy niedawno, że siarka galicyjska powinna mieć znaczniejszy obdyt do Rosyi. Oczekiwania te nie zawiodły, bo w czasach ostatnich wzmógł się popyt ze strony Rosyi za tym artykułem. Rosyjskie fabryki prochu potrzebują corocznie bardzo wiele siarki; niechaj to służy do wiadomości naszym kopalniom a głównie nowej, powstającej właśnie kopalni siarki w Sołotwinie którą zamierza eksploatować pewne towarzystwo. Rosya uda się chętnie do naszych kopalń, bo koszt przewożenia są znacznie mniejsze. Przez Podwołoczyska dowieziono z Rosyi w tygodniu ubiegłym: 3.819 centnarów pszenicy, 1.724 cent. żyta, 269 cent. owsa, 23 cent. prosa, 155 cent. lnu, 28 cent. kłaków, 291 cent. potażu, 1405 cent. wełny owczej, 62 cent. skór, 43 cent. jelit, 96 cent. pierza, 307 cent. ryb, 18 cent. słoniny, 17 cent. włosów końskiego i 6 cent. piwa.

W handlu z bożowym nie zaszły żadne zmiany ważne. W Galicyi zachodniej rozwinął się wywóz do Ślązka i obejmował na razie tylko żyto i owies. W Galicyi wschodniej panował spokój i dopiero w ostatnich dniach tygodnia zeszłego zaczęto się krzątać cokolwiek około wywozu zboża;

było to jednak tylko chwilowo z powodu zbliżających się świąt żydowskich, które zwykle sprowadzają dłuższy zastój w handlu i wpływają niekorzystnie na ceny. Pod względem szczegółów doniesić możemy, że pszenica cierpi niezmiernie dla braku popytu tak ze strony zagranicy jakoteż targów krajowych, z wyjątkiem młynów. Dowozy pszenicy z Rosyi były nieznaczne i potrwa to jeszcze dłuższy czas, bo nie rozpoczął się jeszcze omlót.

Podobnie ma się rzecz z żytem; spekulanci nie ustępują z stanowiska wy czekującego.

**Sprawozdanie tygodniowe lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej o cenach zboża i produktów zrealizowanych na placu lwowskim w ciągu tygodnia od 3. do 10. września 1874. roku.** Zboża. Pszenica 170 fut. czelna biała złr. 8-50 do 9-—, czelna czerwona złr. 8-— do 8-50, dobra sucha biała złr. 8-— do 8-50, dobra sucha czerwona złr. 7-75 do 8-25, żyto za 160 fut. najlepsze suche, zł. 6-50 do 6-75, średnie złr. 6-25 do 6-50, jęczmień za 140 fut. złr. 5-25 do 5-75. Owies za 100 fut. zł. 3-50 do 3-75. Kukurudza za 170 fut. złr. 6-80 do 7-—. Zboża strączkowe. Groch za 180 fut. zł. 6-50 do 7-50, Fasola za 180 fut. złr. 8-— do 9-50. Nasiona. Konieczyna 180 fut. złr. 40 do 46, Anyz płaski za 100 fut. złr. 14 do 16, Kminek za 100 fut. złr. 15 do 17. Nasiona olejne. Rzepak zimowy 150 fut. złr. 9-— do 9-50. Lnianka za 150 fut. złr. 7-50 do 7-75. Nasienie lniane za 150 fut. zł. 9-25 do 9-50. Miód za 100 fut. złr. 21-50 do 23-—. Okowita 80 Tralles, 41 miar, gotowa złr. 18-50 Spirytus 80 Tralles, 41 Mass, na Listopad Maj zł. 15-50, od Listopada 1874 do Października 1875 złr. 16.

## II. Posiedzenie Sejmowe,

(z dnia 16. września).

JO. ks. Marszałek otwiera posiedzenie o godz.  $\frac{3}{4}$  na 11.

Po przyjęciu protokołu z poprzedniego posiedzenia odczytano spis nadeszłych petycji:

Rada powiatowa krakowska uprasza o pozostawienie drogi Prusko-Slązkiej jako krajowej.

Miasta Bochnia i Jasło o przeniesienie kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalach publicznych na kraj.

Miasto Bochnia o uchwalenie ustawy powiększającej liczbę posłów z miast.

Siostry miłosierdzia w Bursztynie o zapomogę.

Siostry miłosierdzia w Krakowie o zapomnienie klasztorów w Rozdole i Czerwonogrodzie.

Dr. Czerkawski i tow. przedkładają wniosek o uchwalenie rezolucji, domagającej się otworzenia wydziału lekarskiego we Lwowie kosztem skarbu państwa.

Drugi wniosek przedłożono o uchwalenie rezolucji, aby szkody wyrządzone przez myszy polne poczytywano jako szkody elementarne i aby odpisywano za nie podatki.

Posłowi Aleksandrowi Jasińskiemu udzielono urlopu na 8 dni.

Z porządku dziennego przystąpiono do komisji administracyjnej.

Sprawozdanie Wydziału krajowego odesłano do komisji budżetowej.

Wniosek Wydziału krajowego o kosztach szupasowych odesłano do komisji administracyjnej.

Wniosek wydziałowy o wyznaczenie 50.000 zł. z funduszy kraju na koszt regulacji Senu pod Przemysłem przekazano do komisji budżetowej.

Sprawę przeniesienia szkody w kwocie 50.000 zł. zrzędzonej w kasie Rady powiatowej Jasielskiej na kraj cały poruczono do rozpatrzenia komisji petycyjnej.

Wniosek Wydziału o oddzielenie gminy miasta Biecha od przedmieść i o przyzwolenie niektórym gminom poboru wyższych podatków gminnych postanowiono wziąć pod obrady wedle wniosku Wydziału krajowego.

Zatwierdzono wybory księdza Chelmeckiego z okręgu wyborczego gmin wiejskich Chrzanów, Kraków, dra Walerego Wajgarta z miasta Przemysła, dr. Filipa Zukra z miasta Brodów, Włodz. hr. Dzieduszyckiego z kurji większej posiadłości w Złoczowie, hr. Józefa Badenińskiego z okręgu gmin wiejskich w Rzeszowskiem; Mieczysława hr. Reja z okręgu wyborczego większych posiadłości w Tarnowskiem.

JO. ks. Marszałek wzywa posłów, których wybory zatwierdzono, do złożenia przepisanej regulaminem przyrzeczenia. Pp. Badeni Józef, Waygart i Dzieduszycki składają przyrzeczenia.

(Godz. w pół do 12. pos. trwa dalej).

Na otwarciu sejmu czeskiego w Pradze w d. 15. b. m. byli obecni pp. ministrowie: Auersperg, Unger, Pretis i Banhans. Siedmiu posłów młodoczeskich zasiadło w skrajnej lewicy i w lewym centrum. Marszałek powitał posłów, mianowicie zaś przybyłych Czechów.

P. minister handlu dr. Banhans przybył d. 14. b. m. do Bruck n. L. ażeby tam pokazać Najj. Panudwa wagony dla transportu rannych; wagony te są własnością kolei żelaznej Tarnów-Leluchów; wysłała je do obozu pod Bruck generalna inspekcya kolejowa. Jeden wagon cigzarowy zawiera w sobie ośm, a drugi wagon osobowy III klasy dziesięć miejsc na rannych z odpowiednimi urządzeniami.

Na część Najjaśn. Pani urzędzone będą na wyspie Whigt wyścigi konne. Najj. Pani dość często bierze udział w polowaniach, głównie zaś w polowaniach na młode lisy. Pobyt na wyspie wywarł bardzo dobry wpływ na zdrowie Najj. Pani.

Neue fr. Presse dowiadyuje się z Pesztu, że dwór cesarski przepędzi większą część zimy w Budapeszcie.

Z Czerniowic donoszą dziennikom wiedeńskim, że br. Petrino z siedmioma przyjaciółmi politycznymi nie weźmie udziału w obradach sejmu buko-wińskiego.

Alfons książę Asturyi, syn wygnanej królowej Izabelli przybył przedwczoraj do Berlina w towarzystwie trzech oficerów.

Hamburgskie Towarzystwo geograficzne przysposabia uroczyste przyjęcie austriackich podróżników do bieguna północnego.

Proces o ucieczkę Bazaina rozpoczął się 14. b. m. w Grasse.

Marszałek Mac-Mahon przybył 15. b. m. do Arras; municypalność powitała go adresem.

Ostateczny wynik wyborów w departamencie Maine et Loire jest następujący: Maillé (republikanin) 45.187 głosów; Bruas (septenalista) 26.025 gł.; Berger (bonapartysta 25.420) Przyjdzie zatem do ściślejszego wyboru.

Mowa Mac-Mahona w Lille, w której zapowiedział, że powoła do rządu umiarkowanych członków wszystkich stronnictw, powitaną została radośnie przez dzienniki republikańskie.

Standard podaje następujący telegram z Kopenhagi z dnia 13.: Kwestya szlezwicka przybiera postać groźną. Codzienne wydalania osób obok artykułów dzienników niemieckich, które świadczą o zupełnym lekceważeniu istniejących traktatów, czynią utrzymanie nadal stanu obecnego niepodobnym. Opinia publiczna zmusi rząd do podniesienia protestacyi, a może nawet wydalenia Niemców w odwecie.

Przełożony klasztoru w Suczawicy Agedeon Konstantynowicz-Grekul mianowany został zastępcą marszałka krajowego w Bukowinie.

Times donosi z Hendaye (pod Pireneami niedaleko Bajonny) 14.: Wieść krąży, że w armii republikańskiej wybuchł bunt wśród okrzyków: precz z Laserną! niech żyje Morionex!

Według doniesienia z Rio Janeiro z dnia 7. b. m. obchód niepodległości Brazylii odbył się uroczystie. Cesarz i cesarzowa znajdowali się na Te Deum, poczem przyjmowali ministrów i ciało dyplomatyczne. Miasto było przystrojone i oświetlone.

## Telegramy Gazety Lwowskiej.

**Bruxela, 16. Września.** Etoile Belge donosi, że poseł hiszpański w Brukseli reklamował w sprawie wysyłek broni dla Karlistów z Antwerpii. Rząd natychmiast poczynił kroki w Antwerpii, ale parowiec wyładowany bronią właśnie już był wypłynął z portu.

**Bonn, 16. września.** Rozpoczęły się tu pod przewodnictwem Döllingera konferencye reprezentantów wszystkich wyznań chrześcijańskich. Zgromadziło się 40 osób, między niemi kilka biskupów.

Odpowiedz. redaktor: Władysław Łoziński.

## OD EKSPEDYCYI.

Do dzisiejszego numeru dołącza się Cennik cebulek kwiatowych, korzeni główkowych, drzew owocowych, kwiatów wazonowych i nasion. Głównego składu nasion Teofila Łuckiego.







czeństwo nastąpi relicytacja powyższej połowy realności w jednym terminie.

6. Akt zajęcia i oszacowania tej realności można w t. s. registraturze przejrzeć.

Brzesko dnia 18. Siernia 1874.

(2974 3—3) **Obwieszczenie.**

L. 2330. C. k. Sąd obwodowy w Nowym Sączu podaje do wiadomości, że na żądanie c. k. Sądu krajowego Krakowskiego z dnia 1 Maja 1874 L. 6758 odbędzie się w tutejszym c. k. Sądzie obwodowym celem zaspokojenia Salomonowi Deiches należące sumy 5000 zł a w. z procentem po 24 od 100 od 15 Września 1872 liczyć się mającym i kosztami w kwotę 48 zł. 5 ct. i 33 zł. 56 ct. a w. przymusowa sprzedaż publiczna dóbr Bobowa z przyległ. Sędziszowa i folwarkami: Widomski, Wesołowski i Brzanski w obwodzie niegdyś Sądeckim położonych, na teraz wedle Dom. 232 pag. 166 n. 14 haer. P. Aleksandra Kosakiewicza własnych w trzech terminach, to jest: 16 Października 1874, dnia 20 Listopada 1874 i dnia 22 Grudnia 1874 zawsze o godzinie 10 przed południem.

1. Za cenę wywołania stanowi się sumę 58765 zł. 40 ct. w. a. jako cenę szacunkową, poniżej której te dobra na pierwszym i drugim terminie nie będą sprzedane; gdyby zaś przy trzecim terminie nie ofiarowano ceny kupna i sprzedaży wyrównującej wszystkim hipotecznym wierzycielom z przynależnościami, na ten wypadek wyznacza się termin do wysłuchania wierzycieli względem uwalniającego warunków na 22 Grudnia 1874 na godzinę trzecią po południu w gmachu tutejszego Sądu obwodowego, na który się wszystkich wierzycieli hipotecznych pod rygorem §. 148 Ord. sąd. do Sądu wzywa.

2. Kupujący złoży przed rozpoczęciem licytacji do rąk komisji licytacyjnej tytułem wadium kwotę 5877 zł. w. a. w gotówce, lub w obligacjach indemnizacyjnych, albo w listach zastawnych towarzystwa kredytowego galicyjskiego wraz z kuponami i talonami lub nareszcie w papierach publicznych przez Wys. rząd zagwarantowanych a to wedle ostatniego kursu notowanego w gazecie urzędowej Lwowskiej pod rubryką „płaca“ ale nie wyżej pari.

O rozpisaniu tej licytacyjnej sprzedaży zawiadamia się obie strony sporne, c. k. prokuratoryę skarbu i wszystkich wierzycieli hipotecznych z miejsca pobytu wiadomych do rąk własnych następnie gminy: Plawna, Sędziszowa, Zimnowódka, Strocna, Berdechów, Wesołowski, Brzanski i Widomski do rąk naczelników gminy, dalej Teofila Załęskiego z życia i miejsca pobytu niewiadomego do rąk Adw. krajowego P. Dr. Zielińskiego jako kuratora zamianowanego, nareszcie wszystkich tych wierzycieli, którzyby po dniu 8 Lutego 1874 prawo hipoteki na dobrach Bobowa z przyległościami nabyli, lub którymkolwiek bądź powodu doręczoną być nie mogła do rąk ustanowionego kuratora P. Dr. Zielińskiego i przez edykta.

Z c. k. Sądu obwodowego  
Nowy Sącz dnia 8 Siernia 1874.

(3060 2—3) **Edykt.**

L. 46767. Ces. król. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie wzywa niniejszem z powodu prośby Jana Müllera de praes. 12. Siernia 1874 do L. 46867 posiadacza wekslu z daty Lwów 29. Marca 1874 na własną ordę płatnego, na 2500 zł. w. a. opiekującego przez Jana Müllera akceptowanego a nie zawierającego w sobie wymienia lub podpisu wystawiciela, ażeby rzeczony weksel w 45 dniach od dnia trzeciego ogłoszenia niniejszego edyktu licząc Sądowi tutejszemu tem pewniej przedłożył, ile że w razie przeciwnym weksel ten za umorzony uważany będzie.

Lwów dnia 14. Siernia 1874.

(3063 2—3) **Edykt.**

L. 5187/civ. C. k. Sąd powiatowy w Zaleszczykach niniejszem do wiadomości podaje, że w sprawie egzekucyjnej Mordka Premingera przeciw spadkobiercom Chaima Premingera a mianowicie przeciw Oyzaszowi Premingerowi i Cirli Preminger w imieniu własnym i małoletniego syna Salomona Premingera o zapłacenie 840 zł. w. a. dla z życia i miejsca pobytu niewiadomego Oyzasza Premingera, celem doręczenia uchwał sądowych z dnia 30 Listopada 1873 l. 4041 i 6 Marca 1874 l. 1160 kurator w osobie adw. Dr. Brodackiego ustanowionym został.

O czym się Oyzasza Premingera za wiadomia.

C. k. Sąd powiatowy.

Zaleszczyki dnia 26. Siernia 1874

(3072 2—3) **Edykt.**

L. 1954/civ. C. k. Sąd powiatowy w Jordanowie podaje niniejszem do wiadomości, że w sprawie egzekucyjnej Szymona Aleksandrowicza przeciw nieletniemu Ferdynandowi, Balbinie, Ludwikowi i Awitowi Jaroszm do rąk ich matki i opiekunki Tekli Jarosz o dopuszczenie sprzedaży publicznej placu pod Nr. 41. 42. w Jordanowie wyznaczono celem egzekucyjnej publicznej sprzedaży tych placów trzy terminy każdą razą

o godz. 10 przed południem w tutejszym sądzie odbyć się mające: na dniu 26. Października 1874, 23. Listopada 1874, i na dniu 21 Grudnia 1874.

Zakład stanowi się w sumie 33 zł. a ceną wywołania jest kwota oszacowania 330 zł. po niżej której owe place dopiero na trzecim terminie sprzedane być mogą.

Akt oszacowania i resztę warunków licytacyjnych w registraturze tegoż sądu przejrzeć można.

C. k. Sąd powiatowy.

Jordanów 21. Siernia 1874.

(3036 2—3) **Edykt.**

L. 4969. C. k. Sąd powiatowy w Kętach, podaje do wiadomości, że w dniu 19. Marca 1870 Jan Matusziewicz zmarł w Kętach pod Nr. 152 z pozostawieniem kodycylnego rozporządzenia którym swoich krewnych za spadkobierców pozostałego ponim majątku przeznaczył.

Ponieważ Sądowi miejsce pobytu Anny Kaszowskiej siostry zmarłego, jak niemniej dzieci po zmarłym bracie Józefie Matuszkiewiczowi wiadome nie jest, zatem wzywa się tychże od dnia ogłoszenia tego w przeciągu jednego roku deklarację do objęcia tego spadku prawem przepisane, w tutejszym c. k. Sądzie złożyć, gdyż w przeciwnym razie kurator ustanowiony w imieniu ich do przyjęcia spadku się zgłosi, i przypadający na nich spadek do depozytu sądowego przyjętym zostanie.

Kęty dnia 20 Siernia 1874.

(3070 2—3) **Edykt.**

L. 9619. C. k. Sąd delegowany miejsc powiatowy w Rzeszowie, zawiadamia niniejszem Herscha Steigelfesta, że przeciw niemu Dr. Ignacy Kohn z Rzeszowa pod dniem 3. Siernia 1874 L. 8938 wytoczył pozew o 400 zł. a. w. z pn. na skutek którego termin do rozprawy sumarycznej na dzień 23 Października 1874 o 9tej godzinie rano wyznaczono.

Ponieważ miejsce pobytu Herscha Steigelfesta nie jest wiadome, przeto na jego koszt i niebezpieczeństwo ustanawia się dla niego kuratorem adw. dra. Klemensa Kostheima z substycją adw. dra. Fechtdegena, z którym rozprawa wedle ustawy przeprowadzoną będzie.

O tem zawiadamia się Herscha Steigelfesta z wezwaniem, aby w należytem czasie albo sam stanął, albo potrzebne dokumenta ustanowionemu dla niego zastępcy udzielił, wreszcie innego obrońcę sobie wybrał i o tem Sądowi doniósł; w ogóle zaś, aby wszelkich możebnych do obrony środków użył, w razie bowiem przeciwnym wynikłe z zaniedbania skutki sam sobie przypisze.

Rzeszów dnia 21. Siernia 1874.

(2562 2—3) **Obwieszczenie.**

3491. C. k. Sąd powiatowy deleg. dla okolicy miasta Lwowa ogłasza niniejszem, iż za porozumieniem się z c. k. Sądem krajowym we Lwowie uznał Karola Kuryłowicza z Jaryczowa starego byłego leśniczego prywatnego za obłąkanego na umyśle i że mu kurator w osobie brata ks. Teodozego Kuryłowicza proboszcza ze Sulimowa ustanowionym został.

Lwów dnia 28. Maja 1874.

(3175 2—3) **Konkurs.**

1190. Niniejszem ogłasza się konkurs na następujące posady nauczycielskie przy szkołach etatowych i filialnych:

1. Przy szkole etatowej w Kłokowicach, posada starszego nauczyciela z płacą 300 zł. i wolnem mieszkaniem.
2. Przy szkole 2 klasowej etatowej w Sońnicy posada młodszego nauczyciela z płacą 200 zł.
3. Przy szkole filialnej w Jaksmanicach posada nauczyciela młodszego z płacą 250 zł. i wolnem mieszkaniem.
4. Przy szkole etatowej w Baryczu posada starszego nauczyciela z płacą 300 zł. i wolnem mieszkaniem.
5. Przy szkole filialnej w Bucowie posada młodszego nauczyciela z płacą 250 zł. i wolnem mieszkaniem.
6. Przy szkole etatowej w Fredropolu posada starszego nauczyciela z płacą 300 zł. i wolnem mieszkaniem.
7. Przy szkole etatowej w Poździaczu posada starszego nauczyciela z płacą 300 zł. i wolnem mieszkaniem.
8. Przy szkole filialnej w Tarnawie posada młodszego nauczyciela z płacą 250 zł. i wolnem mieszkaniem.
9. Przy szkole etatowej w Uluczu posada starszego nauczyciela z płacą 300 zł. i wolnem mieszkaniem.
10. Przy szkole filialnej w Posadzie nowomiejskiej posada młodszego nauczyciela z płacą 250 zł. i mieszkaniem.
11. Przy szkole filialnej w Falkenbergu posada młodszego nauczyciela z płacą 250 zł. i mieszkaniem.

Oprócz wymienionych plac pobierać będą nauczyciele dodatki pięcioletnie w myśl art. 12 ust. szkolnej, tudzież dodatki na potrzeby szkolne.

Kandydaci ubiegający się o te posady winni wnieść swoje podania zaopatrzone w potrzebne załączniki za pośrednictwem swych władz przełożonych najdalej do końca Października b. r. do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Przemyślu

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej

w Przemyślu dnia 8. Września 1874.

(3179 2—3) **Konkurs.**

L. 21039. Dwie posady asystentów pocztowych XI klasy rangi, w obrębie galicyjskiej Dyrekcji poczt.

Płaca roczna 600 zł. w. a. i wypadający na miejsce służbowe dodatek aktywalny, — kaucya 400 zł. w. a.

Posada ekspedyenta pocztowego, w Bukowsku powiat Sanok, — za kontraktem służbowym, i kaucją 200 zł. w. a.

Płaca roczna 200 zł. w. a. — ryczałt kancelaryjny 60 zł. i ryczałt w kwocie 900 zł. za utrzymywanie codziennych jazd posłańczych między Bukowskiem a Sanokiem.

Posada ekspedyenta pocztowego I względnie II klasy przy c. k. urzędzie pocztowym w Tarnowie.

Płaca roczna 600 zł. albo 500 zł. dodatek aktywalny 150 zł. albo 125 zł. ryczałt na ubranie 50 zł. kaucya 400 zł.

Dwie posady listonoszów, i jedna względnie trzy posady woźnych pocztowych w tymczasowym charakterze, w obrębie galic. Dyrekcji poczt.

Płaca roczna 350 zł. 25% dodatek aktywalny, i suknia służbowa in natura, kaucya 300 zł. względnie 200 zł.

Posada woźnego pocztowego w tymczasowym charakterze w obrębie galic. Dyrekcji poczt.

Płaca roczna 350 zł. w. a. dodatek aktywalny 87 zł. 50 ct. w. a. i suknia służbowa in natura, kaucya 200 zł.

Posada listonosza, względnie woźnego pocztowego w tymczasowym charakterze.

Płaca roczna 350 zł. 25% dodatek aktywalny, suknia służbowa in natura, kaucya 300 zł. względnie 200 zł. w. a.

Podania udokumentowane, mają być w przeciągu czterech tygodni do c. k. Dyrekcji poczt we Lwowie wniesione.

Lwów dnia 11 Września 1874.

(3192 2—3) **Konkurs.**

L. 505. R. s. o. Na posadę stałego nauczyciela, z którą połączona jest dotacya 400 zł. przy męskiej szkole popolitej w Stanisławowie rozpisuje się konkurs do końca Października 1874.

Z Rady szkolnej okręgowej

Stanisławów 5. Września 1874.

(3194 2—3) **Obwieszczenie.**

1965/pr. Prezydium c. k. Sądu obwodowego w Złoczowie ogłasza odnośnie do obwieszczenia z 5. Września 1874 L. 1688, że Prezydent c. k. Wyższego Sądu krajowego we Lwowie Jego Excel. Dr. Józef Schenk, reskryptem z 11. Września 1874 L. 3984 zamianował zastępcę przewodniczącego dla trzeciej w rzeszonym, c. k. Sądzie obwodowym z dniem 1. Listopada 1874 rozpoczynającej się kadencji posiedzeń sądów przysięgłych, w miejsce c. k. radcy Sądu krajowego Seweryna Bachote — c. k. radcę Sądu krajowego Romana Lewickiego

Z Prezydium c. k. Sądu obwodowego

Złoczów 13. Września 1874.

(3195 2—3) **Edykt.**

531/kar. C. k. Sąd powiatowy w Buczaczu, wiadomo czyni, iż dnia 6. Października 1873 trzy sztuki koni pochodzące z kradzieży — mianowicie:

1. klacz maści karej 6 lat mająca rasy koni zwykłych chłopskich.
2. klacz maści karej 8 lat mająca ślepa.
3. koń maści karej 6 lat mający bez odmiiany.
4. koń maści karej 9 lat mający bez odmiiany w tuszowym przechowku się znajdujący.

Właścicieli tych wzywa się, by w przeciągu jednego roku od dnia umieszczenia niniejszego edyktu zgłosili się, i prawa swe własności udowodnili.

C. k. Sąd powiatowy

Buczacz dnia 24. Marca 1874.

(3102 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 7886. C. k. Sąd powiatowy w Busku upoważnia i deleguje p. Franciszka Piszka c. k. Notaryusza w Busku do sporządzenia wszystkich aktów spadkowych we wszystkich tych spadkowych sprawach względem których powyższy sąd powiatowy jest przynależnym.

C. k. Sąd powiatowy.

Busk dnia 1. Września 1874.

(3034 3—3) **Edykt.**

L. 2795. C. k. sędzia powiatowy w Andrychowie jako komisarz konkursowy wzywa niniejszym edyktem wszystkich wierzycieli popadających w konkursu masy spadkowej po Aronie Klein z Andrychowa, aby celem powzięcia uchwały względem zaprojektowanej przez zarządcę masy sprzedaży nieruchomości do tej masy należących, dnia 28. października 1874 o godzinie 10 przed południem, w którym dniu także likwidacya dodatkowo zgłoszonych pretensyj przedsięwzięta zostanie, w tutejszym c. k. sądzie powiatowym się zgłosili.

Andrychów dnia 22. siernia 1874.

(3030 3—3) **Edykt.**

L. 10698. Stanisławowski c. k. Sąd obwodowy z miejsca pobytu niewiadomym Piotrowi i Maryannie Jaskułowski niniejszem wiadomo czyni, że na prośbę Kasriela Graffa na podstawie wekslu z daty „Stanisławów 1. Listopada 1869 nakaz zapłaty sumy wekslowej 300 zł. w. a. z pn. przeciw nim wydanym i doręczonym został do rąk adw. Dr. Kwiatkowskiego, którego z substytucją adw. Dra. Wurzla kuratorem dla nich ustanowiono.

Jest tedy ich rzeczą ustanowionemu kuratorowi wcześniej informację do wniesienia zarzutów udzielić i o swym miejscu pobytu donieść, lub innego zastępcę obrać i o tem sądowi donieść, inaczej bowiem zle skutki z zaniedbania tego wyniknąć mogące samym sobie będą przypisać musieli.

Z c. k. Sądu obwodowego.

Stanisławów dnia 26. Siernia 1874.

(3126 3—3) **Ogłoszenie konkursu.**

Nr. 16757. W celu nadania trzydziestu stypendjów z „Fundacji śp. Kazimierza Prus Petryczyna dla kształcącej się młodzieży polskiej,“ ogłasza się niniejszem konkurs.

Z takowych nadane być mają:

a) stypendjów 10, każde po 125 złr. uczniom szkoły rolniczej w Czernichowie;

b) stypendjów 5, każde po 150 złr. uczniom gimnazjum szkoły St. Anny w Krakowie;

c) stypendjów 5, każde po 200 złr. uczniom instytutu technicznego w Krakowie; nakoniec

d) stypendjów 10, każde po 200 złr. uczniom Uniwersytetu Jagiellońskiego, z wykluczeniem jednak uczniów wydziału teologicznego.

W braku uzdolnionych kompetentów jednego zakładu, mogą być stypendya nadane kompetentom uzdolnionym innego z powyższych zakładów.

Kandydaci o powyższe stypendya winni wnieść podania swoje za pośrednictwem zakładu, do którego na nauki uczęszczają, — do wydziału krajowego najdalej do końca października r. b. i złożyć niewątpliwie dowody, iż są synami rodziców na ziemi polskiej zrodzonych, że do dalszego kształcenia się, rzeczywiście pomocy potrzebują i że dotychczasowe ich postępy w naukach i obyczaje były odpowiednie.

Stypendya wypłacane będą w kwartalnych ratach z góry, i trwają do ukończenia nauk w tym zakładzie, dla którego uczniów są przeznaczone.

Z Wydziału krajowego Królestwa Galicyi

Lodomerii i Wielk. Ks. Krakowskiego.

We Lwowie dnia 5. września 1874.

(3069 3—3) **Obwieszczenie.**

L. 16144. C. k. Sąd obwodowy Tarnowski, niniejszym edyktem wiadomo czyni, iż p. Ludwik Kosturkiewicz przeciw Pawłowi Cieślakowi o zapłacenie 500 zł. i 16 zł. 45 ct. w. a. z pn. na dniu 7. Marca 1874 do L. 5075 wniósł pozew i o pomoc sądową prosił, wskutek czego termin do wniesienia obrony na dzień 16. Października 1874 na godzinę 10 przed południem został wyznaczony.

Ponieważ pobyt zapozwanego Pawła Cieślaka nie jest wiadomy, więc przeznaczył tutejszy Sąd dla zastępcstwa na koszt i niebezpieczeństwo zapozwanego tutejszego Adw. Dr. P. Kaczkowskiemu, z zastępstwem Adw. Dr. Brauna na kuratora, z którym wniesiony spór według Ustawy cyw. dla Galicyi przeprowadzonym będzie.

Tym edyktem przypomina się zapozwanemu, ażeby w przeznaczonym czasie albo się sam osobiście stawił, albo potrzebne dokumenta przeznaczonemu zastępcy udzielił, lub też innego obrońcę sobie obrał, i tutejszemu Sądowi oznajmił, ogólne do bronięcia prawem przepisane środki użył, inaczej z jego opóźnienia wynikające skutki, sam sobie przypisaćby musiał.

Z rady c. k. Sądu obwodowego.

Tarnów dnia 13 Siernia 1874.

(2901 3—3) **Ogłoszenie.**

L. 168. Wydział Izby adwokatów w Przemyślu podaje w myśl §. 7. ust. adw. z 6. Lipca 1868 L. 96 D. p. p. do wiadomości, iż p. Dr. Teofila Dembickiego wpisali w księgę adwokatów tutejszej Izby jako adwokata praktykę w Krośnie wykonyującego.

Od Wydziału Izby adwokatów

Przemyśl 17. Siernia 1874.



(3100 3-3) **E d y k t.**

Nr. 10634. C. k. Sąd obwodowy w Stanisławowie uwiadoma niniejszym niewiadomego z miejsca pobytu Pinkasa Schuce ze Stanisławowa, że przeciw niemu na prośbę Altera Scharf pod dniem dzisiejszym do L. 10634 nakaz zapłaty sumy 300 złr. a. w. zpn. wydany i ustanowionemu dla niego kuratorowi p. adwokatowi Dr. Dwernickiemu, któremu p. adwokata Dr. Eminowicza substytuowano, doręczony został.

Z c. k. Sądu obwodowego.

Stanisławów dnia 26. Sierpnia 1874.

(3149 3-3) **C b i f t.**

3. 6257. Ueber das Gefuch des Benzion H. Lechem und Lewi Josef Zimmels de praes. 22. Juni 1874 3. 6257 wegen Lösung der für Moses Fliegelmann über der Realität sub Tab. Nr. 826 & 1191 in Brody haftenden Pränotation der Summe pr. 46 S. R. 40 kop. wird vorläufig eine Tagfahrt auf den 24. September 1874 um 9 Uhr VM tm h. g. Bureau Nr. 2 festgesetzt bei welcher Moses Fliegelmann respektive dessen liegende Nachlassmasse durch den unter Einem bestellten Curator Hr. Adv. Kukucz den Beweis zu liefern hat, daß die Frist zur Rechtfertigung der fraglichen Pränotation offen gehalten, oder die Justifikationsklage rechtzeitig erhoben worden ist, widrigens die gebetene Lösung dieser Forderung ohne Weiters bewilligt werden wird.

Bom f. f. Bezirksgerichte.

Brody, am 29. August 1874.

(3160 3-3) **Obwieszczenie.**

L. 15596. C. k. Sąd obwodowy Tarnowski wiadomo czyni, iż otworzonem zostało postępowanie konkursowe co do majątku Mirli Sobel kupcowej w Tarnowie a to co do całego tak ruchomego gdziekolwiek znajdującego się, jak i co do nieruchomości majątku położonego w tych krajach, gdzie urządzenie upadłości z dnia 25. Grudnia 1868 D. P. P. 869 Nr. 1 obowiązuje.

Komisarzem tej upadłości mianowany został c. k. adjunkt sądowy Pan Zaklika tymczasowym zaś zawiadowcą masy adw. kraj. Dr. Ringelheim.

Wszyscy do tej masy upadkowej, jako wierzycieli jej, roszczenie mający, chociażby nawet o takowe i spory już wytoczone były powinni takową do dnia 10. Grudnia 1874 w tut. sąd. obwodowym stosownie do przepisów urzędzenia upadłości unikając szkodliwych następstw tam zagrożonych zgłosić i na posłuchanie zaś w dniu 17. Grudnia 1874 o godz. 4 po południu odbyć się mającym do likwidacji i uporządkowania podać.

Tak zgłoszonym i na ogólnem posłuchaniu stawającym wierzycielom służy prawo przez wolny obiór w miejsce zawiadowcy masy, jego zastępcy i członków delegacji wierzycieli dotychczas urzędujących, powołać stanowczo inne osoby, w których pokładają zaufanie.

Na teraz celem potwierdzenia ustanowionego przez Sąd, lub zamianowania innego zawiadowcy masy lub jego zastępcy tudzież obrania delegacji wierzycieli, wyznacza się posłuchanie na dzień 24. Września 1874 o godz. 4 po południu na którym stawić się mają wierzycieli, ze stosownymi dokumentami roszczenia ich wykazującymi.

Zarazem przypomina się wierzycielom niemieszkającym ani w Tarnowie ani w obrębie orzecstwa c. k. Sądu delegowanego miejskiego, że gwoli §. 111. obowiązani są donieść sądowi o obranem przez siebie a w Tarnowie mieszkającym pełnomocniku do przyjmowania za nich wszelkich wręczeń, gdyż w przeciwnym razie na wniosek komisarza upadłości na ich koszt i niebezpieczeństwo kurator byłby ustanowiony.

Dalsze ogłoszenia w toku tego postępowania upadkowego zamieszczane będą w urzędowym dzienniku Lwowskim.

Z c. k. Sądu obwodowego

Tarnów dnia 10. Września 1874.

(3168 3-3) **Ogłoszenie.**

L. 1214. Niniejszem rozpisyje się konkurs na posady nauczycielskie:

1. W Pogórskiej woli (powiat Tarnów) z płacą roczną 285 zł., dalej użytek z gruntu powierzchni 3 morgów 1214 kwadr. sążni wartości 15 zł. razem 300 złr. w. a. prez. obszar dworski.

2. w Łękawicy (powiat Tarnów) z płacą roczną 300 zł. Prez. miejscowa Rada szkolna.

3. w Żukowicach starych (pow. Tarnów) z płacą roczną 300 zł. Prez. Rada szkolna miejscowa wraz z obszarem dworskim,

4. w Lisiej górze (pow. Tarnów) z płacą roczną 300 zł. Prez. Rada szkolna miejscowa.

5. w Nagoszynie (pow. Pilzno)  
a. posada nauczyciela starszego z płacą roczną 300 zł., za kierownictwo szkoły 50 zł. tudzież wolne pomieszkanie  
b. posada nauczyciela młodszego z płacą roczną 200 zł. Prez. miejscowa Rada szkolna.

Podania na powyższe posady opatrzone w potrzebne załączniki należy wnieść na ręce Rady szkolnej okręgowej w Tarnowie najdalej do 30. Września 1874.

Z Rady szkolnej okręgowej

Tarnów 11. Września 1874

(3174 3-3) **Obwieszczenie konkursu.**

L. 147/Pr. R. s. k. Niniejszym ogłasza się konkurs na posadę nauczyciela filologii z językiem wykładowym ruskim w c. k. akademickim Gimnazjum we Lwowie.

Do tej posady przywiązana jest płaca 1000 zł. w. a. z dodatkiem aktywalnym 300 zł. w. a. i prawem pobierania dodatków kwinkwenalnych w myśl ustawy z dnia 9. Kwietnia 1870.

Podania zaopatrzone w potrzebne dokumenta, należy wnieść do Rady szkolnej krajowej wprost lub jeżeli ubiegający się o tę posadę są już w służbie publicznej, na ręce przełożonej władzy najpóźniej do dnia 30. Września 1874.

Z Prezydium c. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie dnia 8. Września 1874.

(3089 3-3) **E d y k t.**

L. 45105. C. k. Sąd krajowy we Lwowie niniejszym edyktem wiadomo czyni, że Leon Kuczyński przeciw Karolowi Kaule z życia i miejsca pobytu niewiadomemu tudzież tegoż z życia i miejsca pobytu niewiadomym spadkobiercom o wykreślenie prawa dzierżawy dóbr Lubów za czas od 1go Czerwca 1852 do 31. Maja 1858 w stanie biernym prawa dożywotniego użytkowania dóbr Lubów, na rzecz Leona Kuczyńskiego zahypotekowanego, ze stanu biernego powyższego prawa — a względnie ze stanu biernego dóbr Lubów pod dniem 4. Sierpnia 1874 L. 45104 pozew wniósł i o pomoc sądową prosił, w skutek czego pozew ten do postępowania pisemnego dekretoowano, a ponieważ miejsce pobytu pozwanego Karola Kaule względnie spadkobierców tegoż nie jest wiadomem, a zatem ustanawia Sąd krajowy do zastępowania ich na koszt i niebezpieczeństwo ich kuratora w osobie tut. adw. Dr. Janowicza z zastępstwem adw. Dr. Starzewskiego, z którym niniejsza sprawa wedle obowiązującej ustawy sądowej przeprowadzoną będzie.

Niniejszym więc edyktem wzywa się zapozwanych aby w należytych czasie osobiście stanęli lub potrzebne tytuły prawne ustanowionemu zastępcy udzieliłi lub innego zastępcę wybrali i sądowi oznajmili, słowem stosownych środków do obrony użyli gdyż wynikające z zaniedbania skutki sami sobie przypisać będą musieli.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 14. Sierpnia 1874.

(3090 3-3) **E d y k t.**

L. 10701. C. k. Sąd obwodowy w Przemyślu zawiadamia niniejszym niewiadomego z miejsca pobytu Leopolda Bernaczik lub jego niewiadomych spadkobierców, że na próbę Simche i Sary Rager z dnia 23. Lipca 1874 do L. 10701 polecono tut. sąd. uchwałą z dnia dzisiejszego do L. 10701 Tabuli miejskiej w Przemyślu, aby załączony pod A. kwit z daty 15. Września 1852. w księgi dokumentów wpisała i na podstawie tegoż wykreślenie ze stanu dłużnego realności pod L. 262 w Przemyślu w mieście będącej ze sumy 1576 272/4 ct. mk. z procentami Dom. IV. pag. 82 n. 17 on. dla Leopolda Bernaczika ciężającej kwoty 30 zł. mk. z procentami w rubryce extabulacyjnej tej realności w Przemyślu pod l. 262 w mieście będącej zaintabulowała, tudzież że do strzeżenia ich praw kuratora od actum w osobie adw. krajowego Dr. Dworskiego z zastępstwem adw. krajowego Dr. Baumfelda postanowiono.

Przemyśl 29. Lipca 1874.

Doniesienia prywatne.

**Dr. WOŁEK**

okulista

wyzdrowiawszy z ciężkiej choroby

ordynuje jak dawniej od g. 2-4.

Ul. Kopernika 1.

Dom Wgo. Mikolascha.

(3218 1-3)

(3010 1)

**Ważne.**

Handel towarów kolonialnych, win, herbaty, owoców i wszelkich łakoci

**F. W. Królikowskiego**

we Lwowie

rozseła towary kupione za gotówkę najmniej 50 złr. w. a. wynoszącą, nie rachując w to cukru, na koszt własny do każdej stacji kolei galicyjskich, dając tym sposobem możność zaopatrzenia się w towar tylko doborowej jakości, po cenach czysto sklepowych, nie liczy bowiem w tym razie i opakowania.

(2433 18-26)

**„Puritas“**

plyn odmladzający włosy.

„Puritas“ nie jest barwą do włosów, lecz płynem mlecznym, posiadającym niemal cudowny przymiot odmladzania siwych już włosów, i zwracania włosom stopniowo, a najdalej do czternastu dni tego samego koloru, który pierwotnie posiadały.

„Puritas“ nie zawiera w sobie żadnej materii barwnej. Można włosy według upodobania zmywać wodą, można sypiać na białe powleczonej poduszki, nie sprężnie się ani śladu barwy, ponieważ

**„PURITAS“**

nie farbuje, lecz odmladnia.

Używanie

tego płynu jest zupełnie pojedyncze. Mleko to wlewa się na dłoń, naciera płynem włosy tak długo, aż należycie zwilgotnieją i powtarza się to co dziennie. Na tem się kończy. Gdy włosy uzyskają dawniejszą swą naturalną barwę, co zazwyczaj po upływie 10 do 12 dni następuje, wystarcza do dalszego utrzymania barwy używanie tego płynu 2 razy na tydzień i można tym sposobem odmlodnić włosy, faworyty i brody, jak niemniej najdłuższe i najbujniejsze włosy damskie.

Flaszka „Puritas“ kosztuje 2 zł. (przy przesyłkach 20 ct. za opakowanie). Płyn ten otrzymać można za pobraniem pocztowem u

**Otto Franz & Comp, in Wien,**  
Mariahilferstrasse 38.

i w **głównych składach:**  
**Wien:** Josef Weiss, Apotheker, Stadt, unter den Tauchlauben.

**Pest:** Josef von Török, Apotheker, Königsgasse 7.

**Prag:** Josef Fürst, Apotheker, Schillinggasse.

**Braun:** A. W. Wlasak, Apotheker „zum römischen Kaiser“.

C. k. uprz.

Karola



galic. kolej

Ludwika.

**Ogłoszenie.**

Niniejszem rozpisyje się w drodze oferty dostawa mundurów dla służby i towarów kuśnierskich na rok 1875.

Ubiegających się o tę dostawę zaprasza się, aby dotyczące oferty zaopatrzone w marki 50-centowe, jakoteż w wadyum 5-procentowe, najdalej do 1. Listopada b. r. do Dyrekcji ruchu kolei Karola Ludwika wnieśli.

Dotyczące warunki dostawy przejrzeć można w magazynach kolei Karola Ludwika w Krakowie, Przemyślu i we Lwowie.

Lwów, dnia 1. Września 1874.

(3165 2-3)

**Dyrekcja ruchu.**

**SERCE I RĘKA**

bardzo zajmująca powieść  
J. I. KRASZEWSKIEGO

wychodzi w  
**„TYGODNIU“**

Cena „Tygodnika“ kwartalnie wynosi na prowincyi 3 zł. 50 ct. Prenumeratę przyjmują wszystkie księgarnie i urzęda pocztowe. (3190 1-6)

Instytut rolniczy w Dublanach  
koło Lwowa — poszukuje

**Traktyernika**

któryby od dnia 1. Października b. r. objął traktyernię w instytucie, z obowiązkiem dostarczania wikt uczniom i Profesorom. — Warunki korzystne. — Bliższa wiadomość w biurze c. k. Towarzystwa gospodarskiego gal. we Lwowie, w gmachu Ossolińskich 1. piętro. (3205 1-3)

**Obwieszczenie.**

**Stowarzyszenie Nauczycielek**

w Krakowie

ma zaszczyt zawiadomić niniejszem Szanowną Publiczność, a mianowicie: Rodziców, Opiekunów, Przełożonych Zakładów naukowych prywatnych, i Osoby pracujące w Zawodzie Nauczycielskim, że w myśl Art. II. Statutu tego Stowarzyszenia, zatwierdzonego reskryptem c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 8. Czerwca 1873. r., l. 26 730,

otwiera z dniem 15. Lipca r. b. specjalne

**„Biuro Umieszczeń“**

dla Nauczycielek, Nauczycieli prywatnych i Bon, pod dyrekcją Wnj Heleny Nowoleckiej, będącej członkiem Wydziału tego Stowarzyszenia.

Pomienione Biuro, znajdując się będzie w Krakowie, przy Ulicy Św. Anny, pod Nr. 199 na I szem piętrze wprost Wszechnicy Jagiellońskiej.

Kraków, dnia 24. Czerwca 1874.

**K. Krynicka,** przewodnicząca. **H. Nowolecka,** dyrektorka.

**M. Holska,** sekretarka.

(2221 8-9)

**Obwieszczenie**

L. 694. (3177 3-3)

Urząd miejski czyni niniejszem wiadomo iż w celu wydzierżawienia miejskiej propinacji wódki, piwa i miodu w Starem mieście na przeciąg czasu od 1. stycznia 1875 do końca grudnia 1880 to jest na sześć lat, ustna licytacja publiczna w urzędzie miejskim gminy Starego miasta na dniu 3. listopada 1874, a gdyby takowa niekorzystnie wypadła druga licytacja na dniu 4. listopada 1874 a na ostatek trzecia dnia 5. listopada 1874, każdorazem o 9. godzinie przed południem się odbędzie.

Cenę wywołania stanowić będzie terazniejszy czynsz dzierżawy w sumie 6600 zł. w. a. — licytować chcący ma 100% powyższej summy w kwocie 660 zł. w. a. w gotówce, w książeczkach kasy oszczędności lub też w galicyjskich listach zastawnych albo w obligacjach rządowych obliczone w wartości podług natenczas istnieć będącego kursu, jako wadyum przy komisji licytacyjnej złożyć.

Oferty pisemne które przez komisję licytacyjną w ciągu i przed zamknięciem ustnej licytacji odbierane będą mają być dobrze opieczętowane, powyższem wadyum opatrzone i istniejącym przepisom odpowiadające.

Warunki licytacyjne będą ogłoszone przed rozpoczęciem licytacji, lecz mogą też i pierwiej w urzędzie miejskim gminy Starego miasta być przejrane.

Z urzędu gminy

Stare miasto 26. Sierpnia 1874.



cebulek kwiatowych, korzeni główkowych, drzew owocowych,  
kwiatów wazonowych i nasion



Głównego Składu Nasion

Teofila Łuckiego



we Lwowie, przy placu Halickim l. 14, obok Banku Hipotecznego.

Cebulki sprowadzone z najpierwszego domu w Haarlem, za których najlepszą jakość zaręczam.

Instrukcja prowadzenia Hyacyntów w wazonkach.

Od września do końca listopada sadi się Hyacynty w doniczki, których kształt i wielkość różną być może, jednakowoż lepiej nie za duże, gdyż pomimo, że większe więcej miejsca zabierają, doświadczenie przekonało, że Hyacynty i wiele cebulowych roślin bogaciej kwitną w mniejszych. Napełniwszy takowe lekką pożywną cośkolwiek z piaskiem zmieszaną ziemią, sadi się cebulkę tak, by całkowicie ziemią przykryta była. Dla ścieku wilgoci można na dnie wazonka cienką warstwę drobnych kamyczków lub czerep podłożyć, zaś dla ochronienia od możliwego gnicia korzeni, pod samą cebulką nieco piasku lub proszku węglowego podsypać. Podlawszy je tak, by ziemia na wskrósł przesiąkła, wstawia się wazonki w dół umyślnie na to wybrany i przykrywa 15 do 20 centymetrów ziemią lub liśmi, w którym to dostateczną wilgoć mają i podlewanie nie potrzebują — lub w ciemnym miejscu pokoju albo piwnicy, gdzie wedle potrzeby podlewać je należy. Po upływie sześciu tygodni rozwinęły się korzenie dostatecznie, wyjmując do pędzenia przeznaczoną ilość, ustawia się przy świetle w pokoju, inspekcje lub szklarni, dając im wedle możliwości często świeżego powietrza.

By przez całą zimę mieć ciągle kwitnące Hyacynty, wyjmuje się co 8—14 dni zadołowane wazonki, których kwitnięcie przez większe ciepło przyspieszyć, lub mniejsze opóźnić można.

Często się trafia, że w pokoju prowadzone Hyacynty karłowacieją, t. j. zanim łodyga kwiatowa należycie z pomiędzy liści wystąpiła, nieudale kwiaty już się rozwijają — przyczyną tego jest, że albo cebulki niezupełnie zdrowe i silne, lub niedostatecznie zakorzenione, albo różnica ciepła pokojowego we dnie i w nocy. W tego uniknąć, poleca się za najlepsze: ustawić do pędzenia Hyacynty w skrzyneczkę o 10—12 centymetrów od wazonków wyższą i wysypuje pomiędzy te, jakoteż do całej wysokości skrzynki suchym piaskiem, polewa się potem piasek letnią wodą, by na wskrósł przemókł i stawia na ustroniu pokoju, można nawet w kącie, gdzie światło słoneczne nie dochodzi i przestrzega zawsze mierną wilgoć, podlewając co 5 do 6 dni. Takim postępowaniem osiągnie się dość jednakową temperaturę i wilgoć. Po kilku tygodniach przebiją powierzchnie piasku liście, a między temi i łodyga kwiatowa, która już około 10 centymetrów wyciągnięta i odskarłowacenia uchroniona. Wyjawszy wazonki i oczyściwszy liście z piasku, które z powodu braku światła całkiem pożółkły, przybierają jednak świeżą zieloność na światło za dni kilka, ustawia się w pokoju tak, by promienie słońca lub ciepło pieca roślinę bezpośrednio nie raziło, a w danym razie ochrania się je futkami z cienkiego papieru, dopokąd się kwiat barwić nie poczyna.

Prowadzenie cebulek kwiatowych, mianowicie Hyacyntów, na szklanych naczyniach, wazach, flaszkach i t. p. jest dla miłośników nadzwyczaj zajmujące, tu widzi się dokładnie postęp rozwoju cebulek, zwłaszcza w posępnych dniach zimy, wielką przyjemność sprawia. Prowadzenie tego rodzaju wymaga więcej ogrzanej lokalności.

Naczynie, którego otwór wielkości cebulki odpowiedni być winien, napełnia się wodą deszczową w ten sposób, by dno cebulki najbliższej powierzchni wody lub cośkolwiek nawet tę dotykało, uprzątnąwszy odrostki młodych cebulek z boków, jeżeli takowe są. Dla uniknienia zepsucia wody dobrze jest cośkolwiek soli lub proszku węglowego wysypać — odpowiednio wywaperowaną dopełniać wodą, która stan ciepła równający się z pokojowym zawiera. Jeżeli około korzeni zielone cząstki lub takowe powłokę wapienną dostają, trza je starannie opłukać, nie uszkodziwszy korzeni, a wodę zmienić.

**Inny sposób niezwykły:**

W koniec kuli z mchu wsadza się cebulkę i wkłada się ją z tym do w korzeniu wydrążonego czerwonego buraka, przyrząd ten wieszka się na drutach i polewa stosownie. Podczas gdy Hyacynt u góry się rozwija, pędzi burak z dołu swe purpurowe liście, które się pięknie na boki rozkładają tak, iż całość ta niezwykła, miły widok sprawia.

Cultur der Hyacinten in Töpfen.

Vom September bis Ende November pflanzt man die Hyacinten-Zwiebeln in Töpfe, welche nicht zu gross sein dürfen, denn grössere nehmen mehr Raum ein, und es ist auch bewiesen, dass Hyacinten und viele Blumenzwiebeln in kleineren Töpfen reichlicher blühen. Die Töpfe werden mit leichter nahrhafter mit Sand gemengter Erde gefüllt und pflanzt die Zwiebel so, damit diese ganz bedeckt ist. Für gut hat man befunden zum Ableiten der überflüssigen Nässe eine Schichte Scherben oder Kieselsteine am Boden des Topfes zu unterbringen, dagegen sehr nöthig bei der Zwiebel Sand oder Kohlenstaub zu schütten um diese vor dem Faulen zu verhüten, hierauf begiesst man die Töpfe durchdringend, vergräbt im Freien und bedeckt 20—30 Centimeter mit Erde oder Laub, auf diese Art benöthigen die Zwiebeln kein Begiesen und weitere Sorge; oder stellt sie im dunkeln Ort des Zimmer oder im Keller, wo nach Bedarf (je 5 Tage) begossen werden müssen. Nach 6 Wochen sind diese hinreichend eingewurzelt, nimmt sodann die bestimmte Anzahl heraus, stellt bei Licht im Zimmer, Treibhaus oder Mistbeet und kan durch allmählig gesteigerte Wärme den Flor beschläunigen. Um durch den ganzen Winter blühende Hyacinten zu haben, wird die entsprechende Anzahl je 8 bis 14 Tagen zum Treiben herausgenommen.

Es trifft sich oft, dass im Zimmer gezogene Hyacinten sitzen bleiben, d. i. der noch ganz niedrige Blüthenschaft entwickelt knapp bei der Erde Blumen — die Ursache dieses ist, dass entweder die Zwiebel nicht gesund und kräftig ist oder zu schwach eingewurzelt, oder zu grosser Unterschied der Wärme bei Tag und Nacht. Um diesem vorzubeugen, wird nachstehende sicherste Erfahrung empfohlen: Man stellt die zum Treiben bestimmte Hyacinten Tulpen u. d. g. Zwiebeln in ein Kistchen, welches 10 bis 12 Centimeter höher als die Töpfe ist und füllt die Zwischenräume, als auch das ganze Kistchen mit trockenem Sand, hierauf begiesst den Sand mit lauwarmen Wasser, dass dieser bis zum Boden durchfeuchtet, stellt sodan seitwärts im nicht zu sehr geheiztem Raume und begiest je 5 Tage, auf diese Art erhält man eine gleichmässige Temperatur und Feuchte. Nach einigen Wochen haben die Blätter sammt dem Blüthenschaft den Sand durchbohrt und letzterer sich etwa um 10 Centimeter gestreckt, man nimmt die Töpfe heraus, reinigt die Blätter von Sand, stellt bei Licht, und die des Lichtmangels gelben Blätter werden in einigen Tagen schön grün.

Die Cultur im Wasser auf Caraffen benöthigt eine wärmere Temperatur, ist aber sehr interessant da man die Entwicklung der Pflanze beobachten kann. Die Oeffnung des Glasgefässes muss der Zwiebel Grösse entsprechend sein, mit Fluss- oder Regenwasser gefüllt und eine kleine Zugabe von Kochsalz oder Kohlenstaub, um das Verderben des Wasser zu verhüten. Die Zwiebel von ihrer Brut befreit in die Oeffnung der Art gebracht, das sie einwenig das Wasser berühre, das ausgedünstete Wasser soll mit gleichem Wasser von gleicher Wärme zugefüllt werden, und wenn die Wurzeln einen Kalkumzug bekommen oder um diese grüne Substanzen sich bilden, müssen diese ohne die Wurzeln zu beschädigen abgewachsen werden und das Wasser geändert.

Empfohlen wird auch beim Treiben die Töpfe und Caraffen mit Papierdütten zu bedecken, um den Staub oder die zugrosse Wärme abzuhalten.

**Eine andere Art Hyacinten in Moos zu ziehen:**

In eine Mooskugel wird die Zwiebel zur Hälfte gebracht und sammt diesem in eine unten ausgehöhlte rothe Runkelrübe, diesen Apparat hängt man an Dräthen und begiesst nach Bedarf. Während die Hyacinte sich oben entwickelt, treibt die Runkelrübe von unten ihre Purpurblätter und das ganze ist sehr effektiv.

**HYACYNTY HAARLEMSKIE.**

**Pełne z nazwiskami.**

100 sztuk we wszystkich kolorach, każdy kolor osobno	złr. 22, 25, 30, 35 do 50,
50 " " " " " "	złr. 11, 13, 16, 19 " 26,
25 " " " " " "	złr. 6, 7, 9, 11 " 14,
12 " " " " " "	złr. 2.50, 3, 3.50, 4, 5 do 6,

**Pojedyńcze z nazwiskami.**

100 sztuk w różnych kolorach . . .	złr. 20, 23, 27, 30 do 40,
50 " " " " . . .	złr. 10, 12, 14, 16 " 20,
25 " " " " . . .	złr. 5.50, 6, 7, 8, 9 " 10,
12 " " " " . . .	złr. 2, 2.50, 3, 3.50, 4 do 5,

**Hyacynty mieszane (Rummel).**

Gatunek I. najlepsze wazonkowe.

**Pełne.**

100 sztuk wszystkie czerwone . . . . .	złr. 14.—
100 " " białe . . . . .	złr. 16.—
100 " " niebieskie . . . . .	złr. 15.50
100 " " kolory każdy osobno . . . . .	złr. 15.50
50 " " " do wyboru . . . . .	złr. 8.—
25 " " " " " " . . . . .	złr. 4.—
12 " " " " " " . . . . .	złr. 2.05

1 sztuka czerwony 15, biały i niebieski po 17 ct.

**Pojedyńcze.**

100 sztuk wszystkie czerwone . . . . .	złr. 13.50
100 " " białe . . . . .	złr. 14.50
100 " " niebieskie . . . . .	złr. 14.50
100 " " kolory każdy osobno . . . . .	złr. 14.—
50 " " " " " " . . . . .	złr. 7.50
25 " " " " " " . . . . .	złr. 3.80
12 " " " " " " . . . . .	złr. 1.90

1 sztuka do wyboru każdy kolor po 16 ct.







	Sztuka	ct.
<b>N a r c y z y.</b>		
2 lbo pleno odorato pełne . . .	12 szt.	złr. 1.—
Incomparable " . . .	12 " "	1.—
Orange Phoenix " . . .	12 " "	1.20
Tratas centus " . . .	12 " "	2.—
Von Sion " . . .	12 " "	1.—
Pojedyńcze w kilku gatunkach	12 " "	—30

	Sztuka	ct.
<b>Jonquille.</b>		
Pełne najpiękniejsze . . . . .	12 szt.	złr. 2.20
Pojedyńcze piękne . . . . .	12 " "	1.—

	Sztuka	ct.
<b>Ranunkuły.</b>		
Tureckie w kilku gatunkach	100 szt.	złr. 2.— 12 szt.
Perskie " " "	100 " "	2.50 12 " "
Różne gatunki razem (Rummel)	100 " "	2.— 12 " "

	Sztuka	ct.
<b>Anemony pełne.</b>		
Kilka gatunków każdy osobno	100 szt.	5 złr. 12 szt. 70 c. szt.
Razem zmieszane . . . . .	100 " 3 " "	12 " 40 c. "

	Sztuka	ct.
<b>I r i s.</b>		
Anglica . . . . .	12 sztuk	złr. —.70 sztuka
Germanica . . . . .	12 " "	1.— " "
Hispanica . . . . .	12 " "	—60 " "

	Sztuka	ct.
<b>L i l i e.</b>		
Lilium auratum jedna z najpiękniejszych i najwspanialsza	1 sztuka	2 złr.
Lilia pachnąca wedle wielkości cebuli 1 sztuka 2 złr.	1 sztuka	2 złr.
50 c., 3 złr. 50 c. i 4 złr. 50 c.		
" candidum (biała) . . . . .	1 sztuka	25
" " flore pleno (Lilia biała pełna) . . . . .	1 " "	60
" lancifolium album (Lilia dzidowa biała) . . . . .	100 " "	100
" " rubrum (Lilia dzidowa czerwona) . . . . .	1 " "	80
" " roseum (Lilia dzidowa różowa) . . . . .	1 " "	80

	Sztuka	ct.
<b>Amaryllis.</b>		
Atamasco . . . . .	1 sztuka	40
Belladonna major . . . . .	1 " "	100
" minor . . . . .	1 " "	60
Longifolia rosea magnissima . . . . .	1 " "	100
" alba " . . . . .	1 " "	150
Lutea magna " . . . . .	1 " "	65
Formosissima . . . . .	1 " "	55

	Sztuka	ct.
<b>Gladiolus.</b>		
Bizantinus . . . . .	12 szt.	złr. —.60
Cardinalis w kilku pięknych odmianach	12 " "	1.50
Communis flore albo . . . . .	12 " "	—60
" " palido . . . . .	12 " "	1.40
" " rubro . . . . .	12 " "	1.—
Gandavensis . . . . .	12 " "	1.50
Różne gatunki mieszane . . . . .	12 " "	1.20

	Sztuka	ct.
<b>Różne cebulkowe i głowiaste.</b>		
Amaryllis Tettaui 1 sztuka od 50 c. do 3 złr.		
Calistaegia pabescens flore pleno, wijąca, do ubierania ścian i słupów . . . . .	12 szt.	złr. 1.— sztuka
Convallaria majalis . . . . .	12 " "	1.50
Campanula pyramidalis . . . . .	1 " "	30
Comelina coelestis . . . . .	12 " "	1.—
Dielitra spectabilis . . . . .	1 " "	25
Gypsophila paniculata, odpowiedna do rabat, grup i do bukieków suchych . . . . .	1 " "	25
Georginie wielkie kwieciste z nazwiskami 12 szt. złr. 2.—	12 " "	2.—
" " Liliput z małym kwiatem 12 " " 2.—	12 " "	2.—
Hedysarum coronarium . . . . .	12 " "	1.—
Hemerocallis flava . . . . .	1 " "	30
Mirabilis jalappa . . . . .	12 " "	1.—
Paeonia arborea . . . . .	1 sztuka od 1 złr. do 2 złr.	
" herbacea . . . . .	12 szt.	złr. 2.50
Polyantes (tuberosa) . . . . .	12 " "	2.—

## Wyciąg niektórych roślin.

	Sztuka	ct.
Aristoloxia sippo . . . . .	1 sztuka od 50 ct. do	80
Arum odorum . . . . .	1 " " 40 " "	400
Bellisperennis (Stokrótki pełne) 100 sztuk		200
Chlorodendron fragrans i Bungei 1 sztuka		35
Cissus discolor . . . . .	1 sztuka od 50 ct. do	150
Cyperus alternifolius variegatis 1 " " 30 " "	1 " "	60
Chlorophyton sternbergianum, pięknie wiszący . . . . .	1 " "	100
Ficus elastica . . . . .	1 " "	300
Fragaria indica poziomka wisząca 1 " " 20 " "	1 " "	50
Fuchsie nowe w 12tu gatunkach 12 sztuk od 2 do 5 złr. . . . .	1 " "	50
Hedychium gardnerianum . . . . .	1 " "	80
Isolepis gracilis (trawka wisząca) 1 " " 15 " "	1 " "	25

	Sztuka	ct.
Lycopodium w trzech odmianach 1 sztuka od 15 ct. do		25
Panicum variegatum (trawka pięknie znaczone) 1 " " 15 " "	1 " "	25
Pelargonium angielskie Odier w 12tu gatunkach 12 sztuk 3 złr. 50 c. . . . .	1 sztuka	35
Pelargonium zonale pełne w 12tu gatunkach 12 sztuk 3 złr. 50 ct. . . . .	1 " "	35
Pelargonium scarlet z liściem kolorowym w 12tu gatunkach 12 sztuk 4 złr. . . . .	1 " "	40
Philodendron w kilku odmianach . . . . .	1 szt. od 80 c. do	300
Piper magnifolia . . . . .	1 " " 40 " "	60
Sanchesia nobilis i glaucophylla . . . . .	1 " " 40 " "	80
Tradescantia w 3ech gatunkach . . . . .	1 " " 20 " "	60
Viola odorata the czar 12 sztuk 2 złr., . . . . .	1 sztuka	20

**Tudzież Kamelie od 2 złr. do 20, Azalie od 1 złr. do 2, Rhodo den drony od 80 ct. do 1 złr. 50 ct., i wszelkie rośliny zimnoszklarniowe.**

## D r z e w k a o w o c o w e.

	Sztuka	ct.
Jabłonie i grusze 3-letnie z nazwiskami 1 sztuka od złr. 1.— do		200
Śliwy węgierskie " " " 1.— " "		—
Czerechy kleparowskie 3-letnie " " " 1.— " "		200
Czereśnie 3-letnie " " " 1.— " "		150
Wisznie " " " 1.— " "		150
Orzechy włoskie 3-letnie " " " 1.50 " "		200
Morele 3-letnie " " " 1.50 " "		200
Brzoskwinie 3-letnie " " " 1.50 " "		200

	Sztuka	ct.
Agrest z dużym owocem 100 sztuk 8 złr. . . . .	1 sztuka	10
Pożyczki . . . . .	1 " "	15
Maliny . . . . .	1 " "	15
Winogronowe krzaki w kilku gatunkach zastosowane do naszego klimatu 12 sztuk złr. 2.50 . . . . .	1 sztuka	25
<b>Poziomki miesięczne</b> . . . . .	100 sztuk	200
<b>Truskawki ananasowe</b> lub inne duże . . . . .	100 " "	250
<b>Szparagi</b> Erfurtskie olbrzymie 3-letnie . . . . .	100 " "	300

## Wyciąg niektórych nasion jesiennych i wczesnych z głównego katalogu.

	Sztuka	ct.
Karafioly praw. angielskie wczesne . . . . .	Łut	55
" " " późne . . . . .	" "	50
" " cyprijskie wczesne . . . . .	" "	55
" " " azyatyckie " . . . . .	" "	60
" " " późne " . . . . .	" "	55
" " duże Erfurtskie wczesne najlepsze 1 szczypta 10 ct. . . . .	" "	220
" " " Walchern " . . . . .	" "	60
" " " Haagskie karłowe " szczypta . . . . .	" "	15
" " " Erfurtskie " " " . . . . .	" "	10

	Sztuka	ct.
Kapusta Erfurtska najwcześniejsza . . . . .	Łut	15
" " włoska najwcześniejsza . . . . .	" "	25
Kalarepa wiedeńska bardzo wczesna drobnolistna biała " . . . . .	" "	25
" " " " niebieska " . . . . .	" "	25
Rzeczucha hiszpańska " . . . . .	" "	4
" " angielska pełna . . . . .	" "	5
Pietruszka hiszpańska pełna . . . . .	" "	6
Szpinak duży okrąglistny 1 fnt. 50 ct. . . . .	" "	4
" " " długolistny 1 fnt. 55 ct. . . . .	" "	4
Salata kamiennogłów żółta wczesna . . . . .	" "	15



	Łnt	ct.
Salata kamiennogłów zielona wczesna	15	
" jajowa żółta wczesna	15	
" azjatycka żółta wczesna	16	
Pietruszka cukrowa duża gruba 1 fnt. 75 ct.	5	
Trybula delikatna	8	
Carotta holend. czerwona 1 fnt. 1 zlr. 10 ct.	10	
" Duwickska delikatna	15	
Marchew Brunswicka cukrowa 1 fnt. 80 ct.	5	
" Altringham duża słodka 1 fnt. 1 zlr.	5	
" olbrzymia biała zielonogłowiasta 100 fnt. 50 zlr. 1 fnt. 60 ct.	4	
" olbrzymia pomarańczowo-żółta poprawna 1 ft. 80 c.	5	
Buraki pastewne olbrzymie garniec od 50 do 80 ct.		
Pasternak duży biały 1 fnt. 1 zlr.	8	
Rzodkiewka holenderska biała okrągła	8	
" " różowa okrągła	10	
" " biała długa	8	
" " różowa z białym końcem	10	
" Becka szkarłatna	10	
" Wiedeńska bastardowa	10	
Melony w 12tu gatunkach każdy osobno	12	
" razem zmieszane	10	
Kawony w 6ciu gatunkach każdy osobno	12	szczypta
" w 6ciu gatunkach razem mieszane	10	
Ogórki inspektowe w 12tu szlachetnych gatunkach	12	
" " razem mieszane	10	
Groch najwcześniejszy niski	50	za 1 fnt.
" karłowy de Grace	100	
Fasola najwcześniejsza niska do pędzenia	50	
<b>Nasiona traw i roślin pastewnych.</b>		
Tymotka	30	Korzec cena targowa 1 ft.
Raygras angielski I. gatunek	38	100 fnt. 32 —

	Korzec cena targowa	1 ft.	ct.
Raygras angielski II.	100	30 —	36
" francuski I.	100	36 —	40
" włoski I.	100	36 —	40
Mietlica rozłogowa	100	33 —	36
Owies złoty	100	25 —	30
Śmiałek pastewny	100	30 —	35
Tomka wonna	100	70 —	75
Lisi ogon	100	66 —	70
Stokłos łąkowa	100	36 —	40
Ceratochloa australis	100	65 —	70
Grzebionka	100	85 —	90
Stokłos miękka	100	32 —	35
Psia trawa kupkowata	100	60 —	65
Kostrzewa owcza	100	36 —	40
" łąkowa	100	60 —	65
Trawa wiechowa	100	60 —	65
" miodowa	100	32 —	35
Poa górzysta	100	60 —	65
Pimpinella	100	36 —	40
Trawa perłowa	100	25 —	30

**Mieszanki traw.**

A. Na grunta najlepsze	100	55 —	60
B. " " dobre	100	50 —	55
C. " " średnie niespożyte	100	48 —	52
D. " " liche	100	45 —	50
E. " " wyczerpięte	100	40 —	46
F. " Gazony	100	36 —	42
G. " Zadarnienia nasypów	100	32 —	40

**K o n i c z o.**

	ct.
Koniczyna czerwona galicyjska, korzec, cena targowa 1 ft.	36
" biała	56
Lucerna francuska 100 fnt. 54 zlr.	65
" piaskowa	115
Esparzetta 100 " 24 "	30

	1 ft.	ct.
Seradella 100 fnt. 30 zlr.	1 ft.	36
Koniczyna Szwedzka 100 fnt. 65 zlr.	"	70
" Chmielowa 100 " 30 "	"	36
" inkarnatka 100 " 50 "	"	55

Wszelkie inne nasiona jakoto: Drzew szpilkowych, liściastych, krzewów, drzew owocowych, jarzyn, kwiatów, roślin pastewnych i t. p. w katalogu głównym objętych po bardzo umiarkowanej cenie polecam z nowego zbioru

**BUKIETY**

stołowe, ręczne, kotyliionowe, ślubne wieńce i bukiety ze świeżych kwiatów najgustowniej układane.

**Manszety do bukietów**

paoierowe, atlasowe, aksamitne i tarlatanowe z koronkami w najnowszym guście.

Narzędzia ogrodnicze z najpierwszej fabryki jako to: noże ogrodowe duże, do oczkowania i szczepienia, nożyce w różnych wielkościach, piłki itp.



**WIENCE**

grobowe, tudzież bukiety ze sztucznie zasuszonych kwiatów, traw piórkowych i ozdobnych dla różnych celów.

Maść francuzka do szczepienia, puszka 50 ct. Łyczko indyjskie najlepsze do przywiązywania roślin, wiązka 25 ct. Ziemia na Kamelie, Azalie, Rhododendrony i t. p.

Torfowa i Wrzosowa korzec zlr. 2.50, garniec 15 ct.

Utrzymuje też na składzie:

**Najlepsze belgijskie pasy do maszyn i młócarń, gatunek Iszy skórą szyte i nitowane**

Szerokość cali:	1"	1 1/2"	2"	2 1/2"	3"	3 1/2"	4"	4 1/2"	5"	5 1/2"	6"	6 1/2"	7"	7 1/2"	8"
Cena za stopę : ct.	15,	25,	38,	48,	60,	68,	82,	92,	1.10,	1.25,	1.38,	1.53,	1.70,	1.90,	2.05,

Rzemyki do szycia 1 sztuka po ct. 5, 10, 15, i 20.

Rzemyki do wiązania pasów 1 sztuka po ct. 10, 15, 20, 25 i najlepsze ze skóry koronnej po 28 i 32 ct.

Spinki do łączenia pasów sztuka po ct. 10, 12, 15, 18, 20 i 25.

Klucze do spinek sztuka po 30 ct.

**Sukna Bernardyńskie** wyrobu z dóbr **Alfreda hr. Potockiego**, najlepsze na bundy i kurtki, łokieć wiedeński po zlr. 1.35, 1.40, 1.50, 1.60, 1.80, i najlepsze po 2 zlr.

Bundy gotowe najpraktyczniejszego kroju do podróży bez podszewki po zlr. 14, 16, 18, 20, 22 i 25.

" " " " " " z podszewką po zlr. 18, 20, 22, 25, 28, 30 i 36.

Od każdego zamówienia pasów i sukien opuszcza 2%.

**Skarb Jego Ekscell. hr. Alfreda Potockiego powierzył wyłącznie mnie sprzedaż prawdziwej żytniej Starki dwunastoletniej, Rosolisów i Likierów, ze zwiniętej przed laty fabryki w Staremsiole.**

Rosolisy te i Likierzy stały się przez wieloletnie leżenie nadzwyczaj wybornymi, a osobiście Starca, zapas ich już nie wielki.

Likier gdański w całych fiaskach butelka z opłatą akcyzy loco Lwów	ct.	180	Rosolisy: Śliwówka półbutelki	ct.	48
" Cytrynowy, Maraschino, Malinowy, Pomarańczowy, Kawowy, Persico, Curacao butelka	"	95	" Kalmus i Jałowcowy butelka	"	95
Rosolisy: Śliwówka butelka	"	90	Starka żytnia butelka	"	75
			Pirolunówka żytnia butelka	"	70
			" " półbutelka	"	38

Łaskawe zamówienia z prowincji upraszam pod moją adresą do Lwowa, wysyłki zaś uskuteczniają się wprost z fabryki dla ominienia opłaty akcyzy. Do każdego zamówienia cebulek dołącza się instrukcja prowadzenia i opuszcza 5% tak od Nasion jak i Cebulek lub dodatkiem Cebulek wyrównuje.

Dziękując za doznane łaskawe względy, zapewniam, iż usilnym moim staraniem będzie, pod każdym względem uczeiwie i sumiennie usłużyć i proszę umiżenie o dalsze papieranie mego rowozłożonego handlu.

Z głębokim szacunkiem

**Teofil Łucki.**